

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Resultaten enquête kernenvisies
Gemeente Maasdriel
Definitief

colofon

projectnaam

**Resultaten enquête
kernvisies**

datum

16 maart 2023

projectnummer

P05797

opdrachtgever

Gemeente Maasdriel

BRO

projectleider

RvO

projectteam

DBo, SJo, SdG

bron kافت

BRO

Boscheweg 107

5282 WV Boxtel

+31 (0)411 850 400

info@bro.nl

www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Wonen: nu en in de toekomst	5
3	Kwaliteit en inrichting openbare ruimte	13
4	Veiligheid	15
5	Bereikbaarheid en toegankelijkheid routes	19
6	Activiteiten en evenementen	27
7	Effecten van klimaatverandering	28
8	Centrumgebieden	32
9	Voorzieningen	33
10	Tot slot	34

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Maasdriel werkt aan visies voor de kernen Ammerzoden, Hedel en Kerkdriel. Het zijn de grootste kernen van de gemeente. De voorzieningen in deze kernen zijn belangrijk voor alle inwoners van Maasdriel. Het is daarom voor iedereen belangrijk dat die kernen vitaal, leefbaar en aantrekkelijk blijven.

De kernvisies stippelen een breed gedragen koers uit, die vertaald wordt naar deelgebieden en randvoorwaarden om gekoppeld aan (her)ontwikkelingen de kwaliteit minimaal te behouden en waar mogelijk te versterken. Belangrijke onderwerpen voor de visies zijn wonen, openbare ruimte, veiligheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid, activiteiten en evenementen, klimaatverandering, voorzieningen. Daarnaast zijn ook andere onderwerpen zoals leefbaarheid, werken en gezondheid van belang.

Om inzicht te krijgen in de wensen en ideeën van inwoners is een enquête gehouden, bestaande uit gesloten en open vragen, en de mogelijkheid om inbreng te leveren op een kaart. De gemeente Maasdriel gebruikt de opbrengsten van de enquête bij het maken van de kernvisies.

1.2 Basisinformatie enquête en respondenten

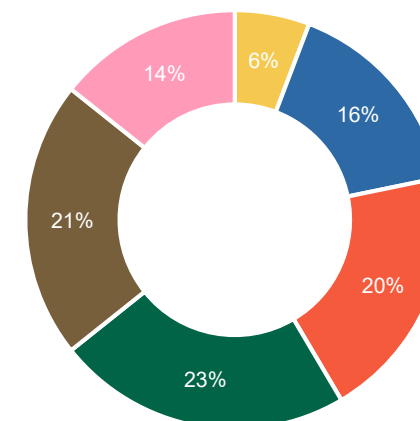
- De online enquête is uitgevoerd van 6 december 2022 t/m 22 januari 2023.
- In totaal hebben 302 mensen de enquête ingevuld. Respondenten konden zelf kiezen voor welke kern en voor welk thema zij de enquête invulden. De respons per thema is in het figuur weergegeven.
- Van de 302 respondenten hebben 94 respondenten de enquête ingevuld voor de kern Ammerzoden, 88 voor de kern Hedel en 120 voor de kern Kerkdriel. 12 respondenten zijn wel gestart met de enquête, maar

zijn afgehaakt bij de vraag voor welke kern zij de enquête willen invullen.

- Circa 97% van de respondenten woont in of vlakbij één van deze kernen, voor 3% van de respondenten is een van de kernen de locatie van hun werk.
- De meeste respondenten zijn tussen de 36 – 45 jaar (20%), 46 – 55 jaar (23%) en 56 – 65 jaar (21%). Daarmee zijn deze leeftijdsgroepen relatief oververtegenwoordigd ten opzichte van de werkelijke leeftijdsverdeling in de gemeente. Dit is niet ongebruikelijk, in vergelijkbare onderzoeken zien we vaak dat deze doelgroepen eerder geneigd zijn om een enquête in te vullen dan jongere (< 25 jaar) en oudere doelgroepen (> 65 jaar).

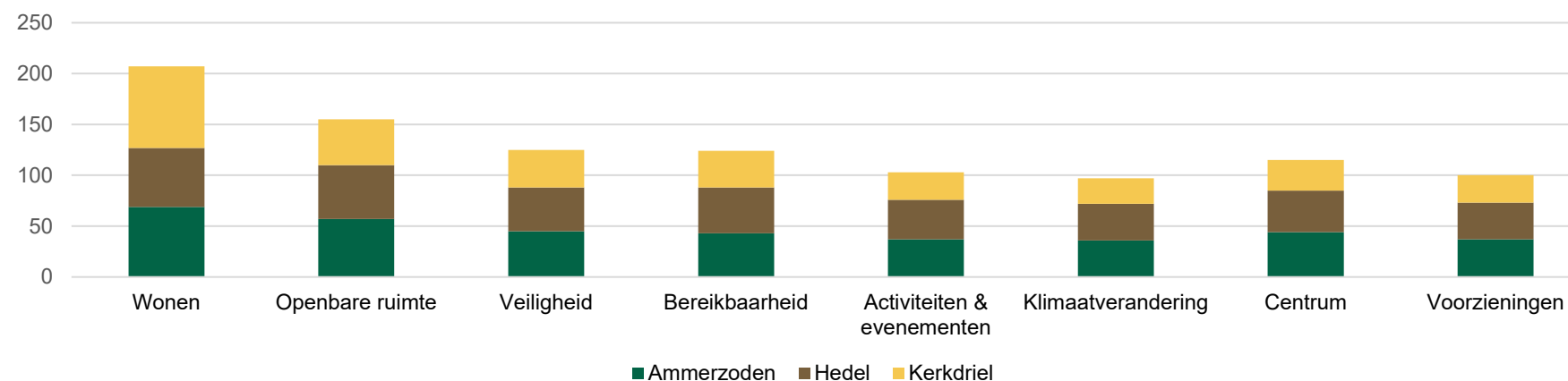
Deze rapportage bevat de resultaten van de enquête en geeft per thema de conclusies, verduidelijkt met grafieken en kaartmateriaal. In de enquête zijn voor iedere kern dezelfde vragen gesteld. Tijdens de analyse bleek dat veel vragen vergelijkbaar beantwoord zijn voor de verschillende kernen. Om de leesbaarheid van dit analyserapport te vergroten is er daarom voor gekozen om deze resultaten voor de drie kernen samen te voegen. Wanneer er verschillen zijn in de beantwoording tussen kernen dan wordt dit expliciet in de tekst en/of grafieken aangegeven.

Leeftijdverdeling respondenten

- Jonger dan 25 jaar
- 25 – 35 jaar
- 36 – 45 jaar
- 46 – 55 jaar
- 56 – 65 jaar
- Ouder dan 65 jaar

Respons per thema

2 Wonen: nu en in de toekomst

Groen en historie, maar ook rommel en onveiligheid

De kaarten op de volgende pagina's beschrijven verschillende plekken in de gemeente Maasdriel waarvan respondenten aangeven dit mooie plekken te vinden, waaronder de haven, langs de dijk, uiterwaarden van de Maas en kasteel Ammerzoden en Gat van Sientjes. Respondenten noemen de rust, het uitzicht, de groene omgeving en de geschiedenis als voornaamste redenen waarom zij dit de mooiste plekken vinden.

De minst mooie plekken verschillen per kern. Voor inwoners van Ammerzoden zijn de minst mooie plekken de omgeving rond de Action en De Heerlijkheid. Voor respondenten uit Hedel is dit het centrum van Hedel, het industrieterrein en kasteel Hedel en omgeving. De redenen hiervoor zijn onder andere vanwege onveilige situaties, verouderde gebouwen en plekken, lelijke en rommelige uitstraling en overlast van afval en bouwmaterialen

Een toekomst in Maasdriel, maar misschien niet voor iedereen

De meerderheid van de respondenten (76%) ziet zichzelf over 15 jaar nog wonen in hun woonplaats. Argumenten van mensen die dit niet zo zien lopen uiteen: van veranderende voorkeuren voor hun eigen woning tot het type mensen in hun omgeving.

Op de vraag of de respondenten erop vertrouwen dat het nog mogelijk blijft om in hun woonplaats te blijven wonen antwoordt de grote meerderheid (87%) van wel. Hierbij noemen respondenten verschillende aspecten die meespelen:

- de beschikbaarheid van seniorenwoningen (vooral in Ammerzoden) en betaalbare woningen.
- de vestiging van nieuwe bedrijven (werkgelegenheid).
- voorzieningenaanbod.
- vergroening, verduurzaming en natuurontwikkeling.

Waarom heeft u er wel/geen vertrouwen in dat u in uw kern kan blijven wonen?

Fijne plek

Heb een eigen huis

Geen seniorenwoningen

Mits er gebouwd gaat worden

Omdat ik mijn hele leven er al woon

Maar de twijfels nemen wel toe

Figuur 1: Redenen waarom men wel/niet erop vertrouwt in hun kern te kunnen blijven wonen

Verbeteren van de woonomgeving

Ondanks dat de meeste respondenten zichzelf nog lang in hun woonplaats zien wonen, zien zij kans in de volgende aspecten om de leefomgeving te verbeteren:

- toevoegen en onderhouden van groen in woonwijken en de centra van de kernen.
- verbetering van de openbare ruimte (achterstallige verpaupering aanpakken, obstakels verwijderen, wandelpaden, fietsstraat, onderhoud).
- verbetering van de verkeersveiligheid (handhaving van maximum snelheden, terugbrengen van verkeersintensiteit).
- beter woningaanbod (betaalbare woningen, levensloopbestendige woningbouw, sociale woningbouw, seniorenwoningen).
- verbetering van het centrum (gezelliger centrum, beter aanbod).
- verbetering van speelvoorzieningen voor kinderen en oudere jeugd.
- verbetering van de verkeerssituatie en mobiliteit (openbaar vervoer, verbetering van kruisingen, bushalte).

Respondenten zien in het verbeteren van de woonomgeving ook een rol voor zichzelf namelijk door mee te denken, zich in te zetten voor dorpsactiviteiten, de eigen woonomgeving opgeruimd te houden, te werken aan vergroening en plaatselijke ondernemers te steunen.

Het behouden van jongeren door te bouwen voor jongeren

Om van de gemeente Maasdriel een aantrekkelijke woonomgeving te maken voor jongeren vinden respondenten dat er voldoende betaalbare woningen moeten komen voor jongeren. Naast woningen moeten er ook meer voorzieningen komen voor jongeren, zoals sportvoorzieningen, winkels en horeca. Er moeten meer plekken komen voor jongeren om elkaar te ontmoeten, zoals in een bruisend centrum. Deze constatering geldt voor alle drie de kernen.

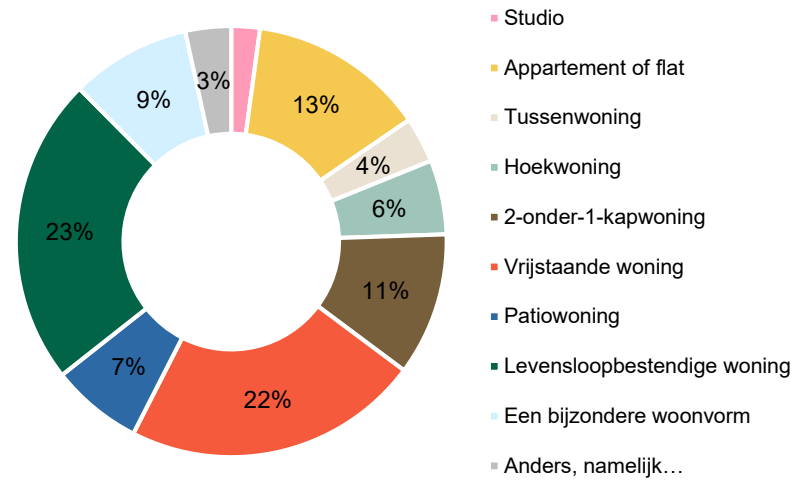
Woonwensen van bewoners

Uit de voorgaande resultaten is al naar voren gekomen dat er behoefte is aan meer betaalbare en geschikte woningen voor jongeren en ouderen. Ook is de respondenten gevraagd naar wat voor type woning zij het liefst zouden verhuizen als ze zouden verhuizen. Hierbij werd vooral gekozen voor een levensloopbestendige woning (23%), een vrijstaande woning (22%), een appartement (13%) en een 2-onder-1-kapwoning (11%). Daarnaast antwoordden enkele respondenten met andere typen woningen, zoals een woonboerderij, bungalow en een gedeeld woonconcept. Ruim twee derde van de respondenten denkt dat het door hen gekozen type woning niet beschikbaar zal zijn op het moment dat zij willen verhuizen.

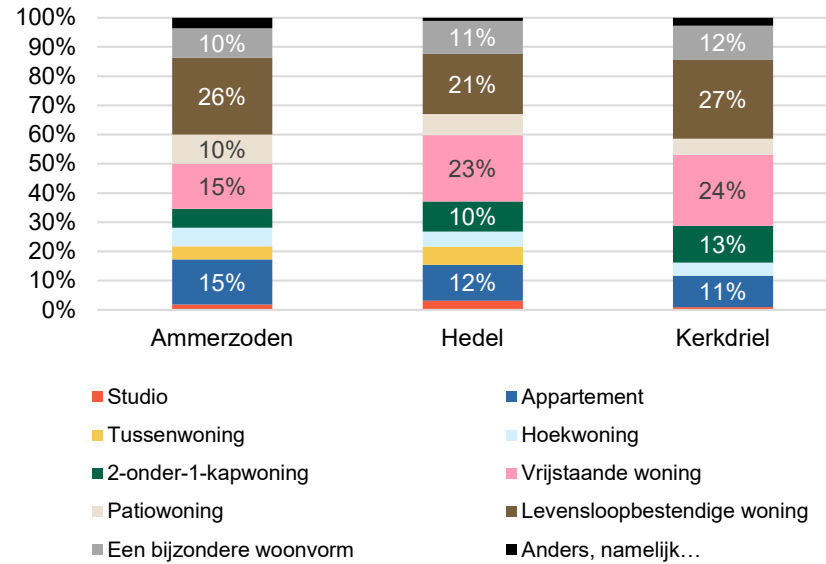
Kijkend naar de woonwensen per kern komt het volgende naar voren:

- Respondenten uit Ammerzoden kiezen vooral voor levensloopbestendige woningen (26%). Op een gedeelde tweede plek komen vrijstaande woningen (15%) en appartementen (15%).
- In Hedel wil men vooral een vrijstaande woning (23%) of een levensloopbestendige woning (21%).
- Net als in Hedel willen inwoners van Kerkdriel ook het liefst een levensloopbestendige woning (27%) of een vrijstaande woning (24%).

Naar wat voor type woning zou u het liefst willen verhuizen?

Woonwensen per kern

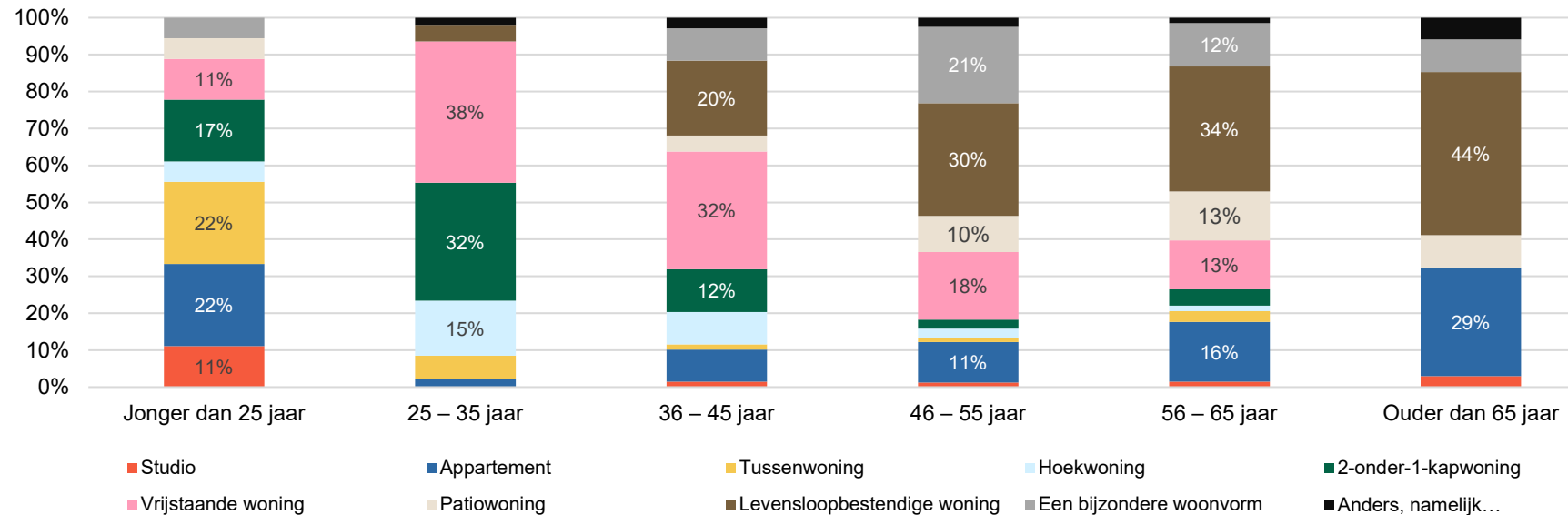
Verschillende woonwensen per leeftijdscategorie

De woonwensen verschillen per leeftijdsgroep. Respondenten jonger dan 25 jaar zoeken vooral een appartement of tussenwoning, terwijl de groep tussen de 25 en 35 jaar vooral een 2-onder-1-kapwoning of vrijstaande woning zoekt. Vrijstaande woningen zijn ook populair bij de leeftijdsgroepen 36 tot 45 en 46 tot 55 jaar. Naast vrijstaande woningen denken deze twee groepen ook al aan levensloopbestendige woningen en bijzondere woonvormen. De twee oudste leeftijdsgroepen (56 tot 65 jaar en 65+) willen vooral een levensloopbestendige woning of appartement.

De hoogte in voor meer woningen

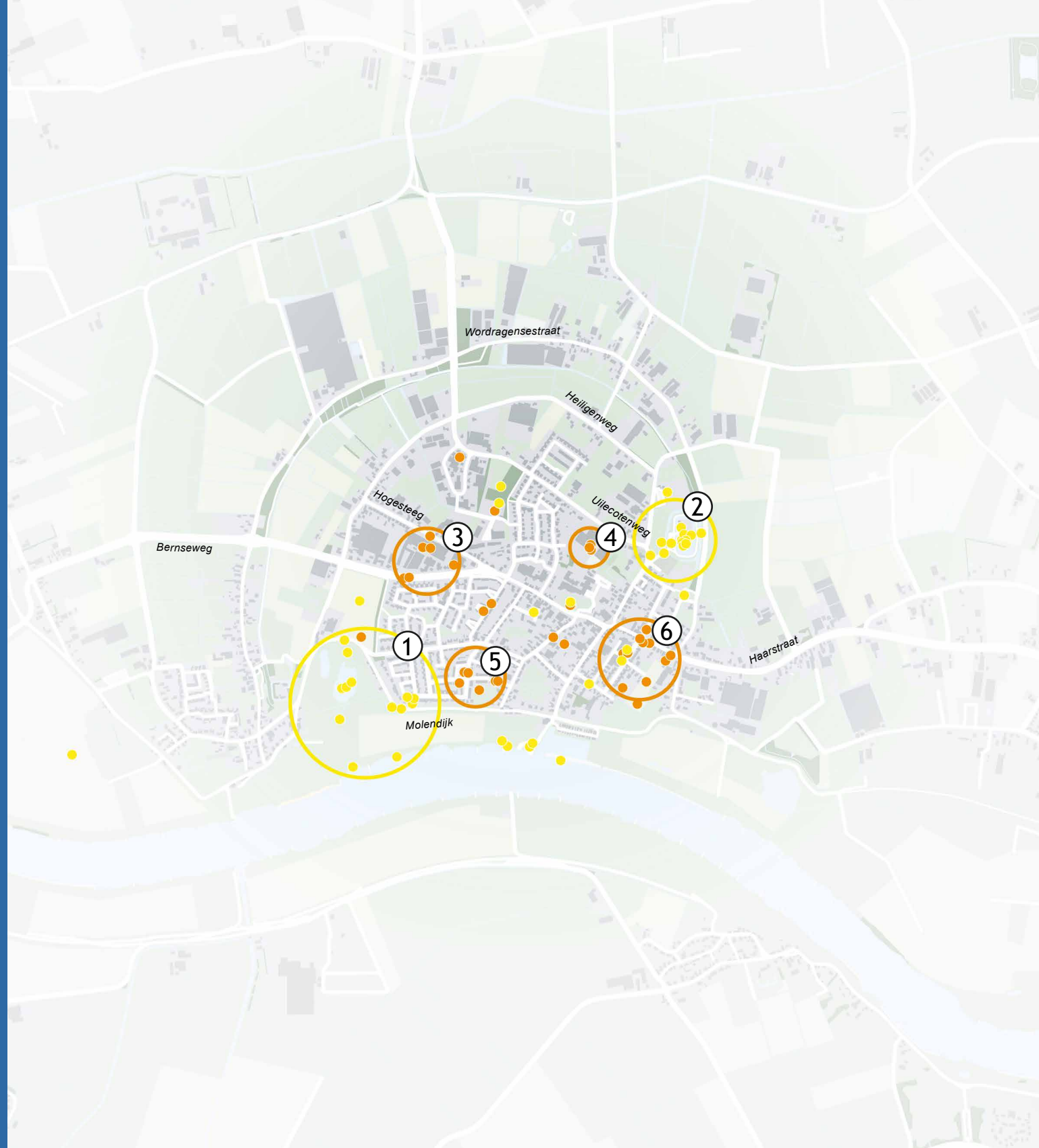
Het merendeel van de respondenten vindt (bescheiden) hoogbouw passend in hun kern (68%). Dit percentage ligt iets hoger voor de respondenten uit de kern Hedel (78%). Het wordt gezien als een oplossing voor de behoefte aan woningen. Respondenten die dit niet passend vindt in hun woonplaats vinden onder andere dat het niet past bij het dorpsgezicht en -karakter, er geen geschikte locaties zijn voor hoogbouw en/of dat hoogbouw niet fijn is voor de omwonenden.

Woonwensen per leeftijdscategorie

Over de toevoeging van extra woningen zijn een aantal stellingen voorgesteld aan de respondenten over waar deze woningen gebouwd kunnen worden. De resultaten laten voor de drie kernen een vergelijkbaar beeld zien. De meeste respondenten vinden dat er nog wel ruimte is voor extra woningen, en zien vooral kans hiervoor binnen of dichtbij de kernen.

Ook in het omvormen van bestaande gebouwen tot woningen zien respondenten in alle drie de kernen mogelijkheden. Er worden verschillende mogelijkheden genoemd: ombouw van bedrijfspanden, kantoorpanden, leegstaand commercieel en maatschappelijk vastgoed en agrarische gebouwen.

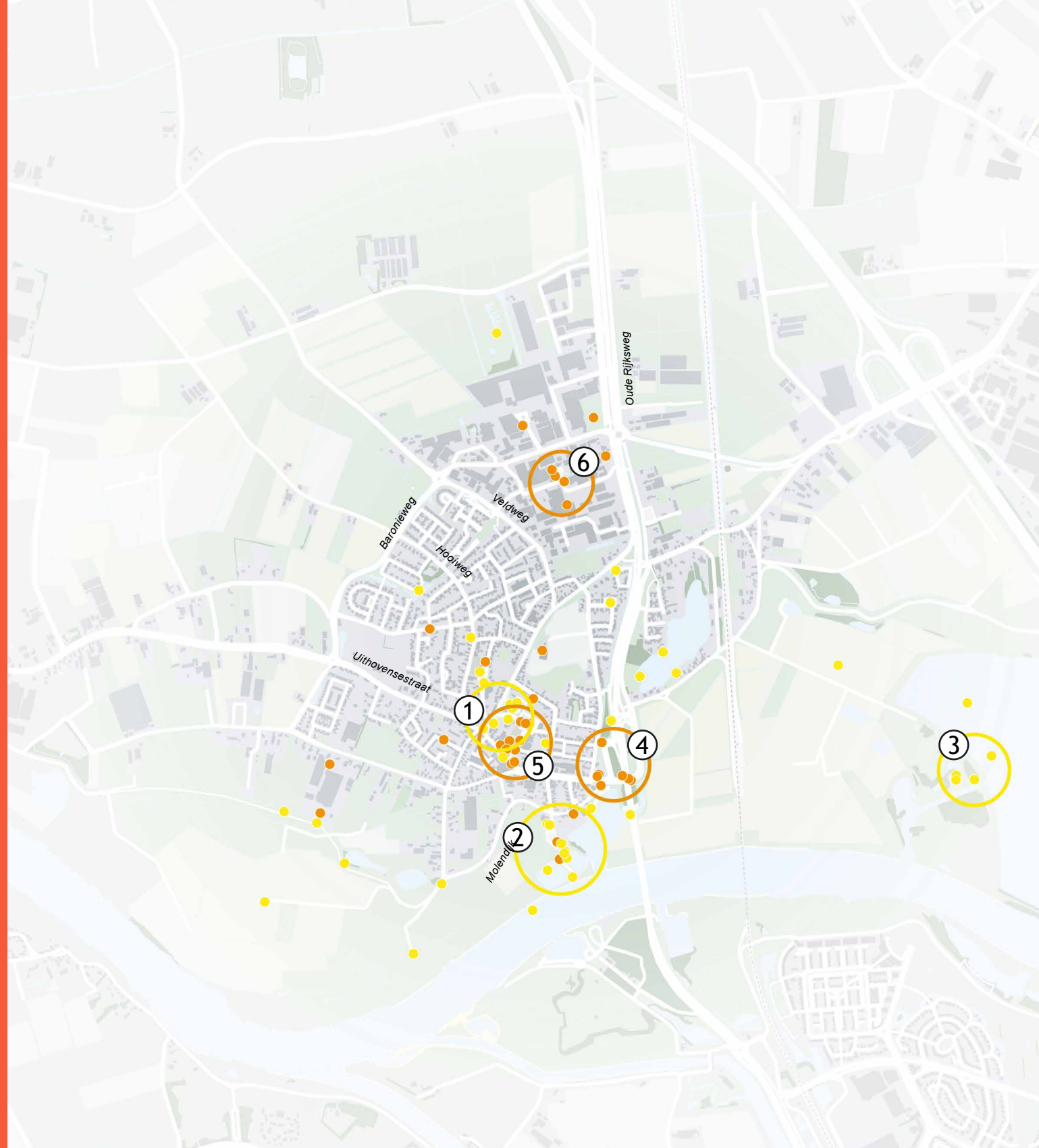

Waarom vindt u dit de mooiste plek?

- ① Het is fijn wandelen in de natuur en er is een mooi uitzicht
- ② Het is een prachtig historisch kasteel met een groene omgeving waar fijn gewandeld kan worden

Waarom vindt u dit de minst mooie plek?

- ③ Bedrijventerrein
- ④ Geen aantrekkelijk gebouw zo dicht bij de woonwijk
- ⑤ De speeltuin is niet uitnodigend en er staan te grote bomen voor de ruimte
- ⑥ Het centrum is te rommelig en er is veel steen met weinig groen

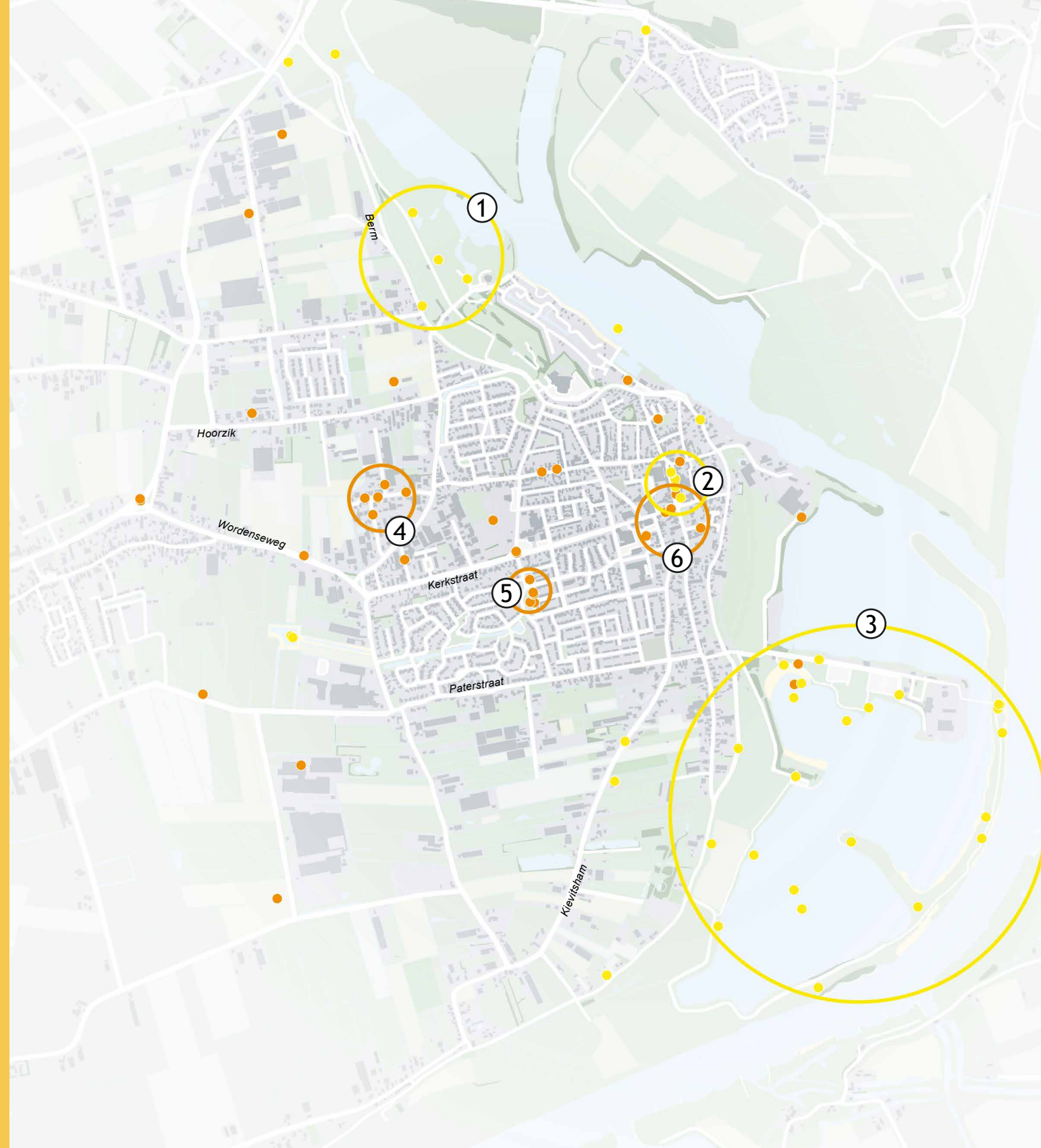

Waarom vindt u dit de mooiste plek?

- ① Uniek dierenpark met veel groen
- ② Rustige ontmoetingsplek
- ③ Stuk natuur waar fijn gewandeld kan worden

Waarom vindt u dit de minst mooie plek?

- ④ Er is geen mooie entree naar het dorp
- ⑤ Het centrum is geen eenheid doordat het rommelig is, er veel verkeer door het centrum gaat en de ruïne is een hangplek
- ⑥ Het bedrijventerrein is niet aantrekkelijk

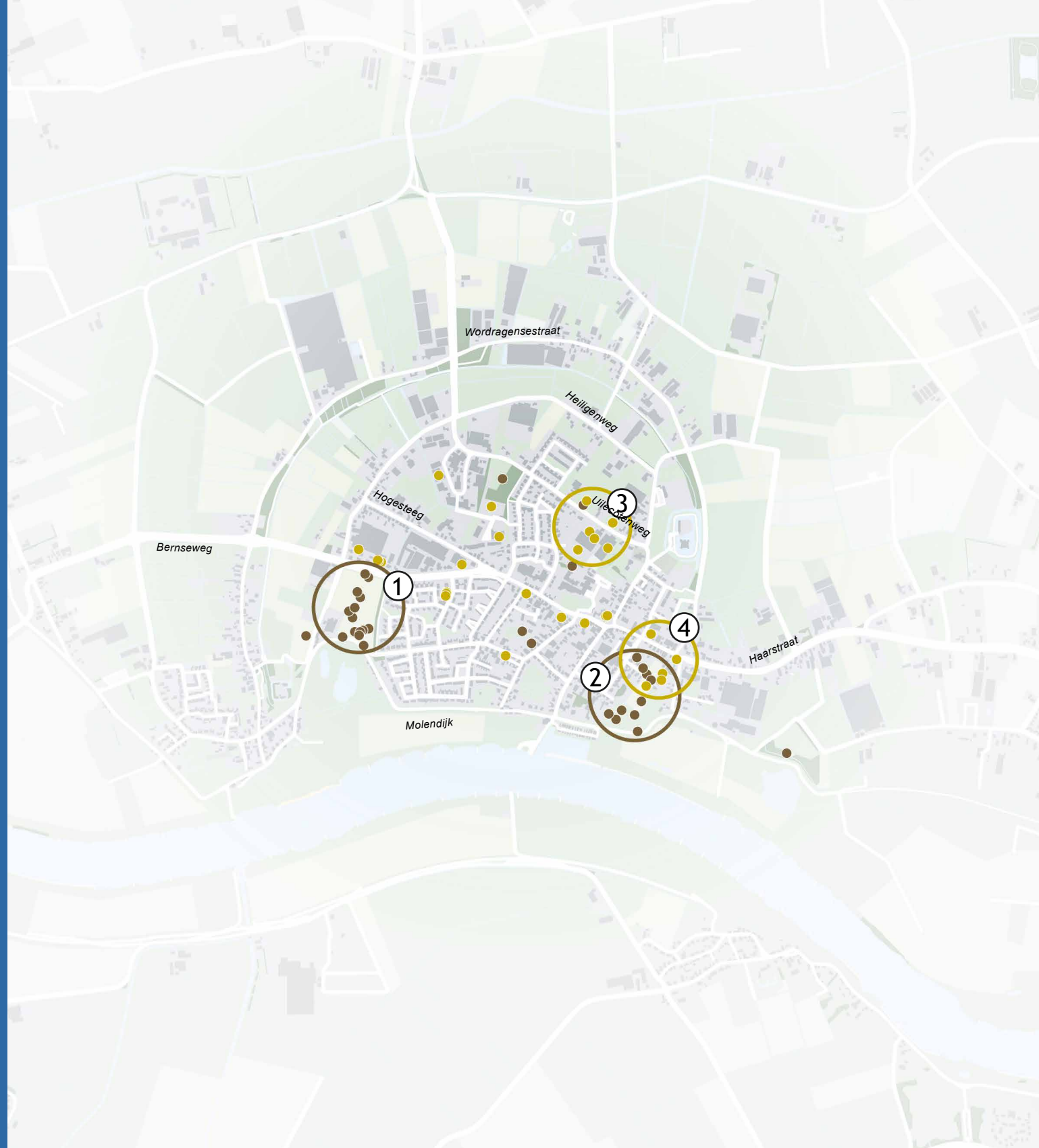

Waarom vindt u dit de mooiste plek?

- ① Nette groene omgeving waar fijn gewandeld kan worden in combinatie met de golfbaan
- ② Het centrum is mooi opnieuw ingericht
- ③ Een rustig stuk natuur in combinatie met recreatie

Waarom vindt u dit de minst mooie plek?

- ④ Rommelig gebied door functiemenging van woningen en bedrijven
- ⑤ Verouderde panden en overlast
- ⑥ Wegprofiel is te smal en de omgeving van het centrum sluit niet aan op de herinrichting

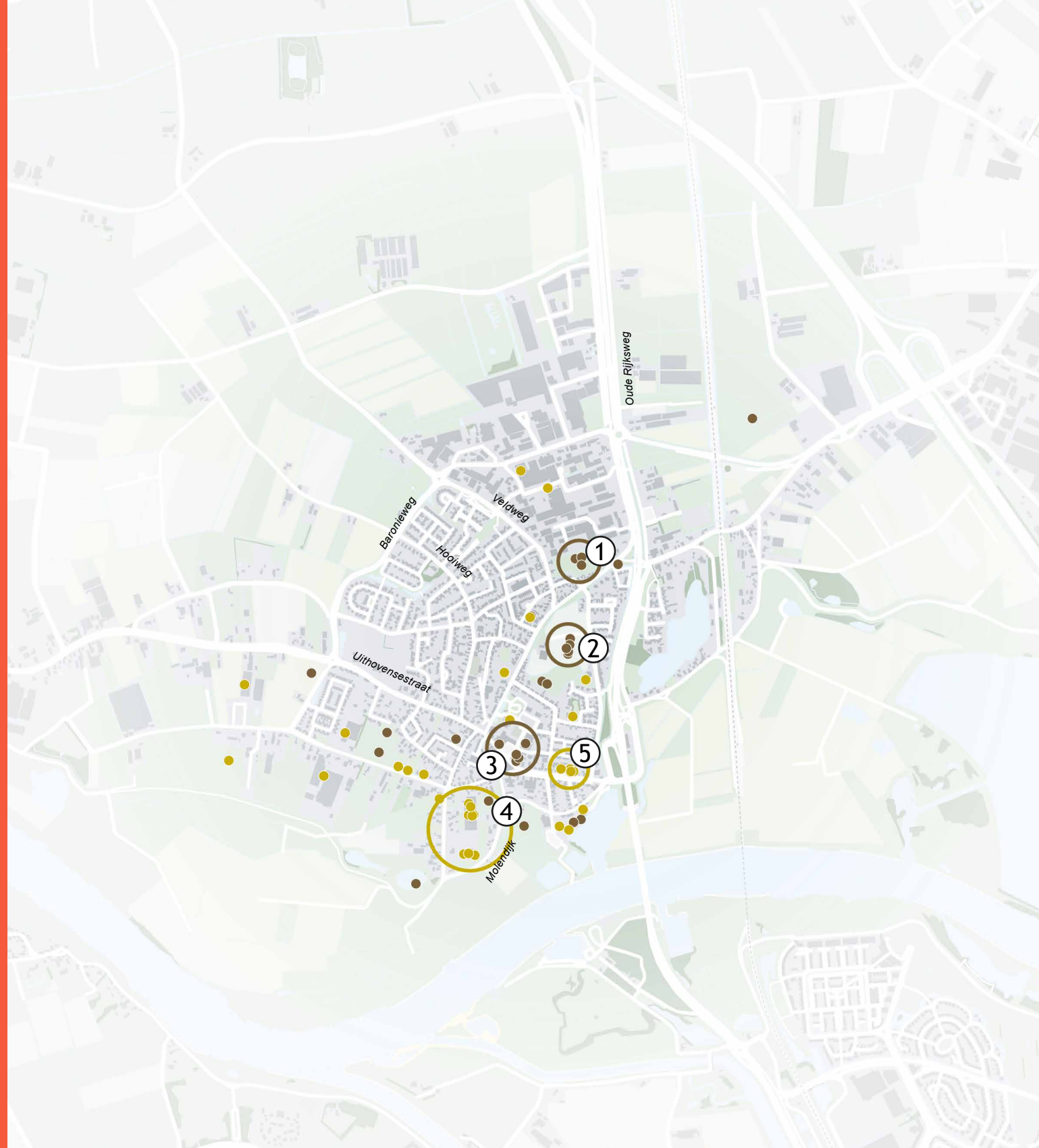

Vindt u het toevoegen van (bescheiden) hoogbouw passend in Ammerzoden? Bijvoorbeeld omdat daardoor minder open/groene plekken in het dorp worden bebouwd.

- ① Geschikte plek aan de rand van de kern en dicht bij OV. (Plek voor jongeren)
- ② Dicht bij de Haar (Plek voor ouderen)

Zijn er in de kern mogelijkheden voor het omvormen van (bijvoorbeeld leegstaande) gebouwen tot woningen?

- ③ bij de fruitgroothandel en omgeving
- ④ Ten oosten van het centrum

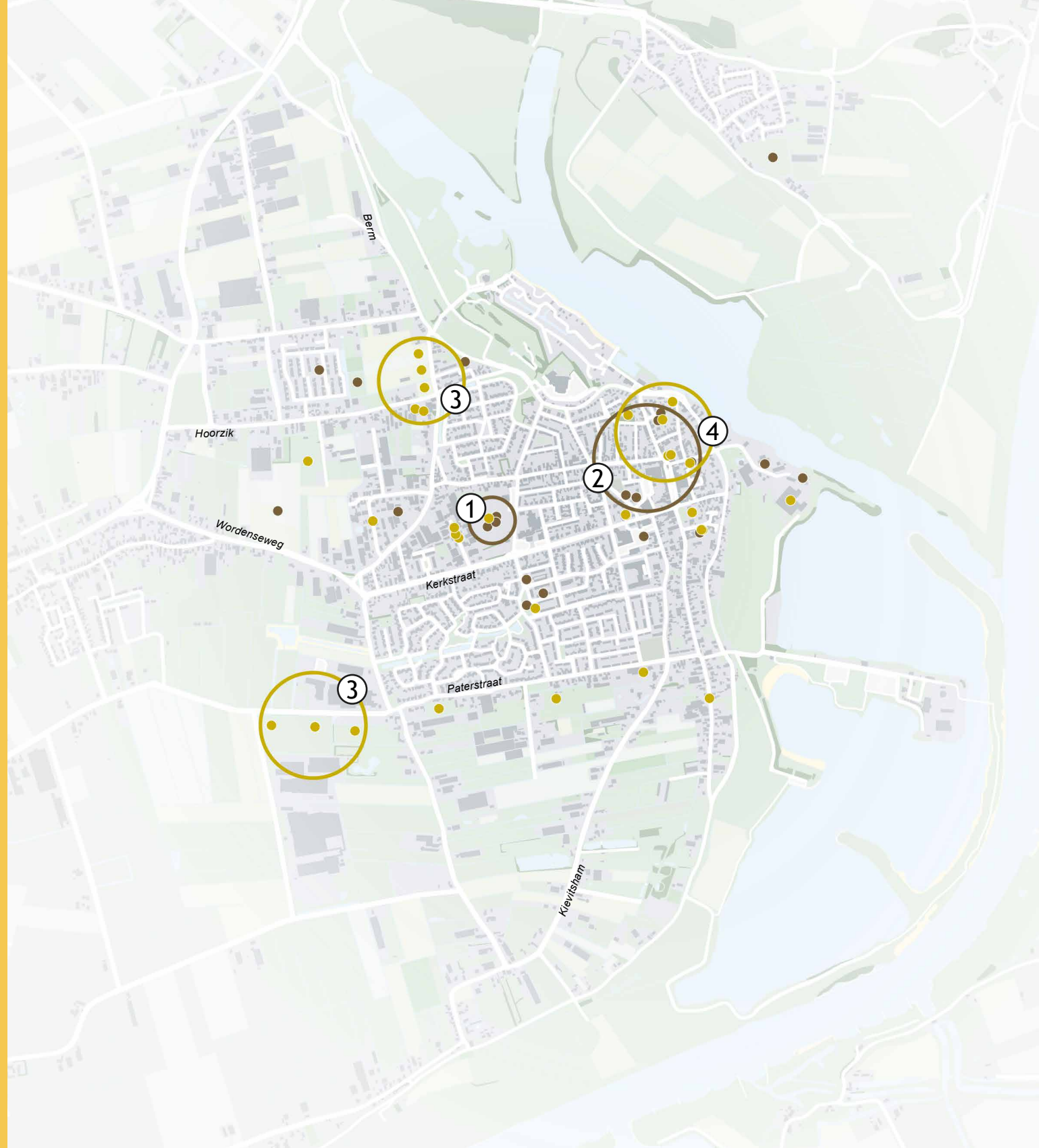

Vindt u het toevoegen van (bescheiden) hoogbouw passend in Hedel? Bijvoorbeeld omdat daardoor minder open/groene plekken in het dorp worden bebouwd.

- ① Voldoende ruimte
- ② In de Woerd
- ③ In het centrum, omdat daar al hoogbouw staat

Zijn er in de kern mogelijkheden voor het omvormen van (bijvoorbeeld leegstaande) gebouwen tot woningen?

- ④ Gebied tussen de Korenstaat en de Molendijk
- ⑤ Pand aan de Blankensteijn

Vindt u het toevoegen van (bescheiden) hoogbouw passend in Kerkdriel? Bijvoorbeeld omdat daardoor minder open/groene plekken in het dorp worden bebouwd.

- ① Op de locatie van de sportvelden en deze verplaatsen naar buiten de kern
- ② In de omgeving van het centrum, dicht bij de voorzieningen

Zijn er in de kern mogelijkheden voor het omvormen van (bijvoorbeeld leegstaande) gebouwen tot woningen?

- ③ Uitbreiding ten oosten van de kern
- ④ Nabij het centrum

3 Kwaliteit en inrichting openbare ruimte

Meer ruimte voor groen maar niet ten koste van andere ruimtevragers

Op de stelling of er voldoende water en groen aanwezig is wordt bij alle kernen verdeeld geantwoord. Ongeveer evenveel respondenten zijn het hiermee eens als oneens. Ruim de helft van alle respondenten zien mogelijkheden voor het toevoegen van groen en water.

Extra groen is dus belangrijk om toe te voegen, maar de meningen van respondenten zijn verdeeld over hoe dit moet worden gerealiseerd. De helft van alle respondenten vindt dat extra groen niet ten koste mag gaan van parkeerplaatsen. Per kern verschilt het beeld: respondenten uit Hedel zijn het hier nog wél mee eens is, in tegenstelling tot respondenten uit Ammerzoden en Kerkdriel. Tot slot vindt het merendeel van de respondenten (in alle drie de kernen) dat extra groen niet ten koste mag gaan van ruimte voor nieuwe woningen binnen de kernen.

Respondenten noemen zelf de volgende manieren om meer groen en water in de kernen toe te voegen:

- vergroening van pleinen, aanplanten van bomen en planten.
- het creëren van waterpartijen.
- het stimuleren van erfbepanting door particulieren.
- het creëren van een park.
- het vergroenen van kleine oppervlaktes.
- bij nieuwbouw rekening houden met groen.
- het herontwikkelen van weilanden met bomen.

Voor henzelf zien respondenten ook een rol in het toevoegen van extra groen, namelijk vergroening van de eigen tuin, samenwerken met de gemeente en het plaatsen van vogelhuisjes en vleermuiskasten voor de biodiversiteit.

Een gezondere omgeving is beweegvriendelijk en groen

Op de vraag hoe de inrichting van de openbare ruimte kan bijdragen aan de gezondheid van inwoners kiezen respondenten vooral voor meer groen (29%), meer fiets- en wandelpaden (21%), meer beweeg- en speelvoorzieningen (16%) en gemeenschappelijke volkstuintjes of plukbossen (12%). Respondenten zien dus vooral mogelijkheden voor verbetering van de gezondheid door de inrichting van de openbare ruimte met ruimte voor natuur en bewegen.

Respondenten dragen zelf ook nog andere manieren aan hoe de inrichting van de openbare ruimte een bijdrage kan leveren aan de gezondheid:

- beperken van verkeer op dijken, vooral brommers en quads.
- onderhouden van de oevers langs de Maas.
- beperken van de snelheid op middelgrote wegen.
- beter onderhoud, zoals snoeien, onkruid verwijderen en het opruimen van hondenpoep (en voorkomen door aanleggen losloopvelden).
- toevoegen van afvalbakken.

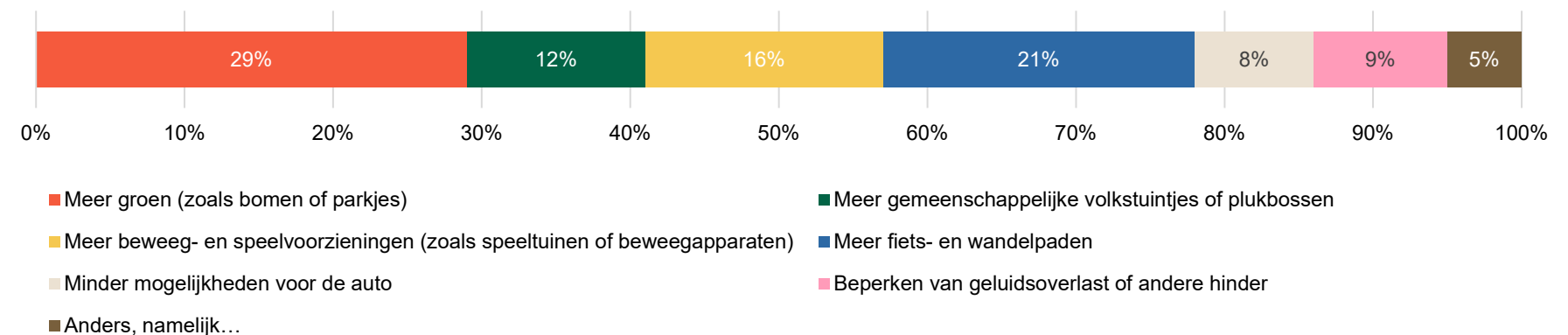
Op de vraag wat respondenten vinden van de mogelijkheden om te sporten in hun woonplaats wordt vanuit alle drie de kernen gemengd geantwoord. Respondenten uit Ammerzoden zijn tevreden met het aanbod, terwijl respondenten uit Hedel en Kerkdriel iets minder tevreden zijn. Zij noemen dat er weinig sportmogelijkheden zijn, dat er meer variatie zou moeten komen en dat sportverenigingen en/of -faciliteiten verouderd zijn. Respondenten noemen ook onveilige fiets- en wandelroutes door de natuur en over de dijk, en het gebrek aan mogelijkheden om sportief te fietsen in de natuur.

Ontmoetingsplekken voor iedereen

Een meerderheid van de respondenten uit Ammerzoden vindt dat er genoeg plekken zijn voor ontmoeting in hun kern. Respondenten uit Hedel en Kerkdriel zijn hierover minder positief.

Als het gaat om ontmoetingsplekken vinden respondenten het vooral belangrijk dat deze gratis toegankelijk zijn, voor alle doelgroepen geschikt zijn en centraal in het dorp liggen. Respondenten uit Kerkdriel vinden aanvullend hierop een ligging buiten in het groen belangrijk.

Hoe kan de inrichting van de openbare ruimte bijdragen aan het verbeteren van de gezondheid?

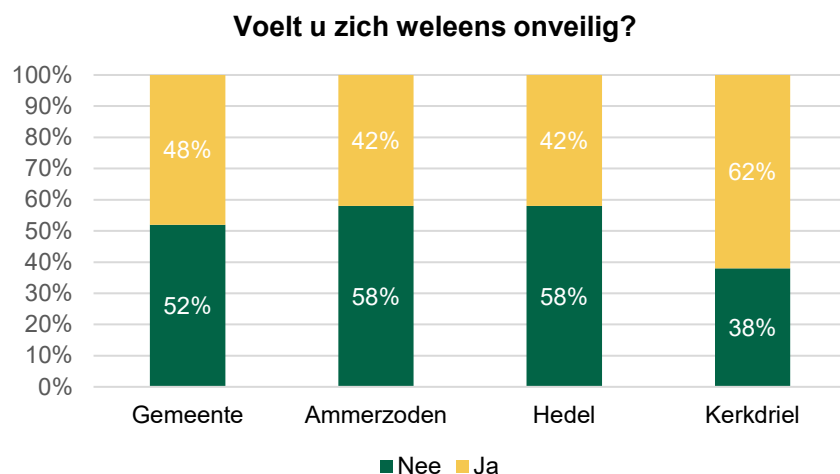

Respondenten vanuit alle kernen vinden het bovendien belangrijk dat er voldoende plekken zijn om te bewegen (zoals beweegtoestellen en wandelroutes). Respondenten noemen zelf de volgende manieren waarop de gemeente beweegvriendelijker gemaakt kan worden:

- toegankelijke voorzieningen voor iedereen, op loopafstand en centraal gelegen.
- aanleg en onderhouden van wandelpaden, zoals langs de Maas en tussen de dorpen.
- het toevoegen van sportvoorzieningen en -faciliteiten, zoals fitness, crossroutes en fiets- en wandelroutes.
- het verminderen van autoverkeer ten behoeve van fiets- en wandelroutes.

4 Veiligheid

Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan zich weleens onveilig te voelen. Zoomen we in op de kernen, dan blijkt dat met name in Kerkdriel mensen zich weleens onveilig voelen.

Sociale (on)veiligheid en verkeer

Aan de respondenten die zich weleens onveilig voelen is gevraagd waar ze zich onveilig voelen en waarom ze zich daar onveilig voelen. Uit de resultaten blijkt dat dit vooral raakvlakken heeft met sociale (on)veiligheid en het verkeer. De voornaamste redenen waarom respondenten zich op de door hen aangewezen plek onveilig voelen zijn (zie voor een overzicht per kern de kaarten op de volgende pagina's):

- asociaal en hard rijdend verkeer.
- weinig toezicht en sociale controle, donkere en slecht verlichte plekken op straat.
- hangjeugd en onpure types die rondhangen in bepaalde gebieden.
- drugs- en drankgebruik/verkoop in deze gebieden.
- veel vrachtverkeer op smalle wegen.
- ongewenste aandacht van onbekenden (intimidatie, naroeppen).

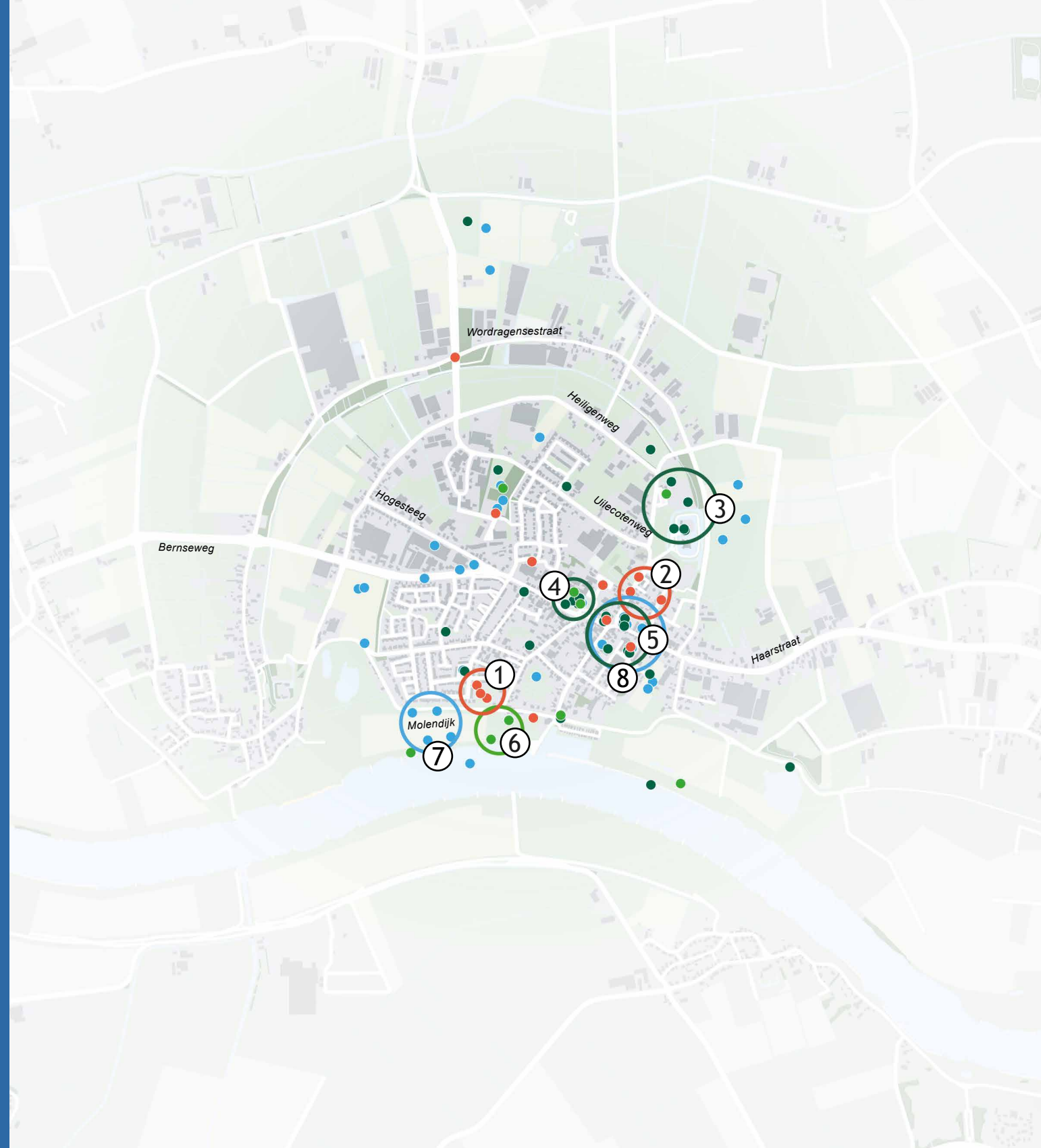
- slecht onderhouden speeltuinen (trekt hangjeugd aan en lokt uit tot verdere rommel maken).

Respondenten hebben zelf de volgende ideeën om hun woonplaats veiliger te maken (in volgorde van meest naar minst gegeven antwoord):

- meer verlichting, toezicht en handhaving (o.a. met camera's).
- aanpakken van hangjeugd en overlastgevers.
- verminderen/handhaven van hardrijdend verkeer en vrachtverkeer (o.a. met flitspalen en camera's).
- meer fietspaden apart van de auto's.

Rol gemeente en bewoners zelf

Respondenten verwachten van de gemeente dat deze actie onderneemt door bijvoorbeeld meer controle en handhaving te verzorgen, verkeer om te leiden, verlichting/sociale controle te verbeteren, burger(-vrijwilligers) serieus te nemen en burgerparticipatie prioriteit te geven. Respondenten zien een eigen rol in het verbeteren van de veiligheid in het melden van overlast, jongeren aanspreken, zichzelf beschermen met bijvoorbeeld verlichting en telefoon, bijdragen aan buurtpreventieprojecten en samenwerken met de gemeente.

Op welke plek(ken) voelt u zich onveilig en wat moet er gebeuren om dit gebied veiliger te maken?

- ① Er is weinig sociale controle
- ② Er is weinig ruimte in de straat en geringe straatverlichting

Waar ziet u mogelijkheden om meer ruimte voor ontmoeting te maken (buiten)?

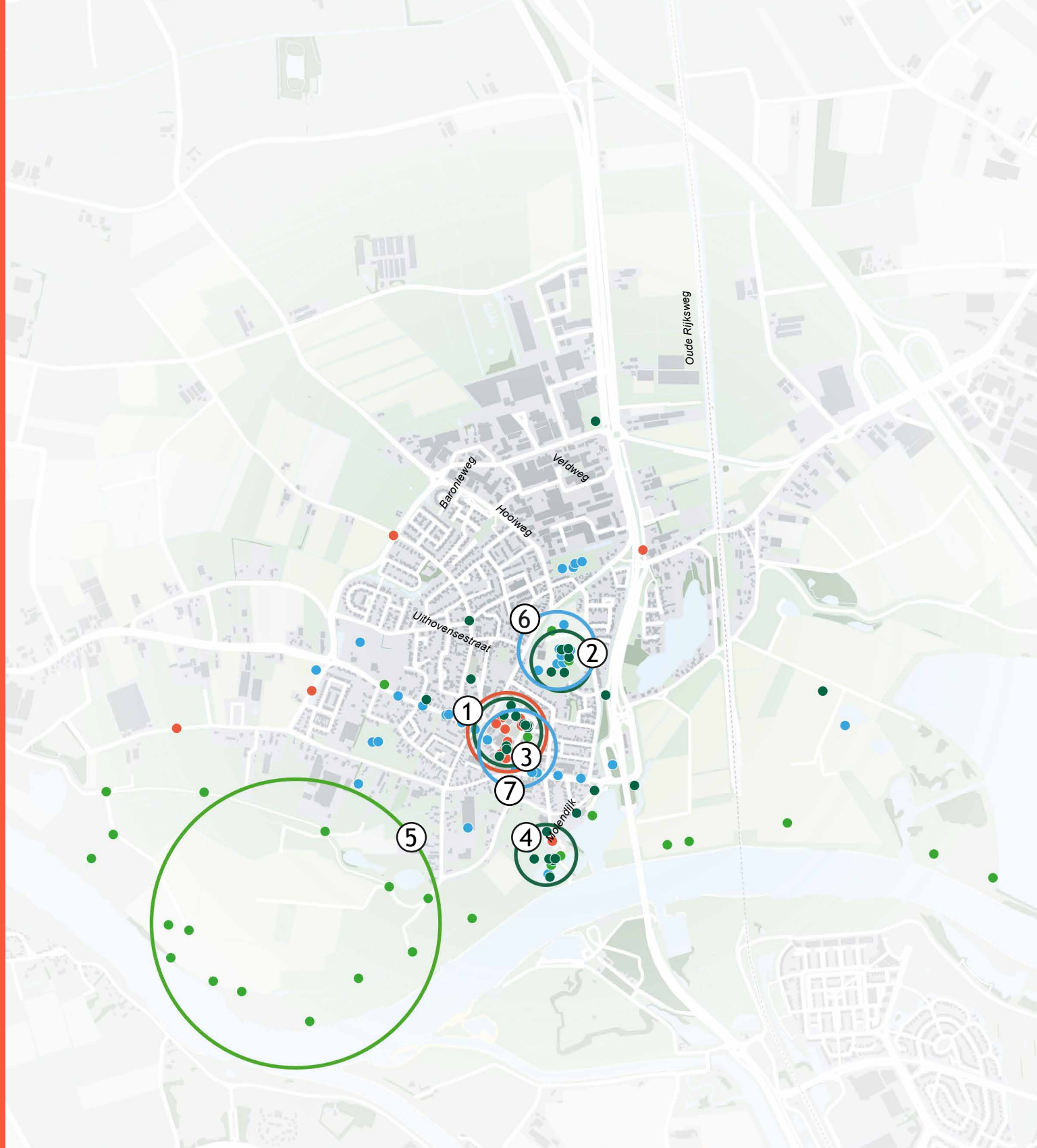
- ③ Kasteel Ammersoyen
- ④ Omgeving het Zonnelied
- ⑤ Het centrum

Waar kan meer ruimte voor sport en bewegen komen?

- ⑥ In de uiterwaarden

Ziet u mogelijkheden om groen en water toe te voegen in Ammerzoden?

- ⑦ De uiterwaarden zijn geschikt voor het toevoegen van groen, natuur en recreatie
- ⑧ Het centrum kan groener

Op welke plek(ken) voelt u zich onveilig en wat moet er gebeuren om dit gebied veiliger te maken?

- ① De ruïne is een hangplek waar weinig verlichting is en er is veel vrachtverkeer in het centrum

Waar ziet u mogelijkheden om meer ruimte voor ontmoeting te maken (buiten)?

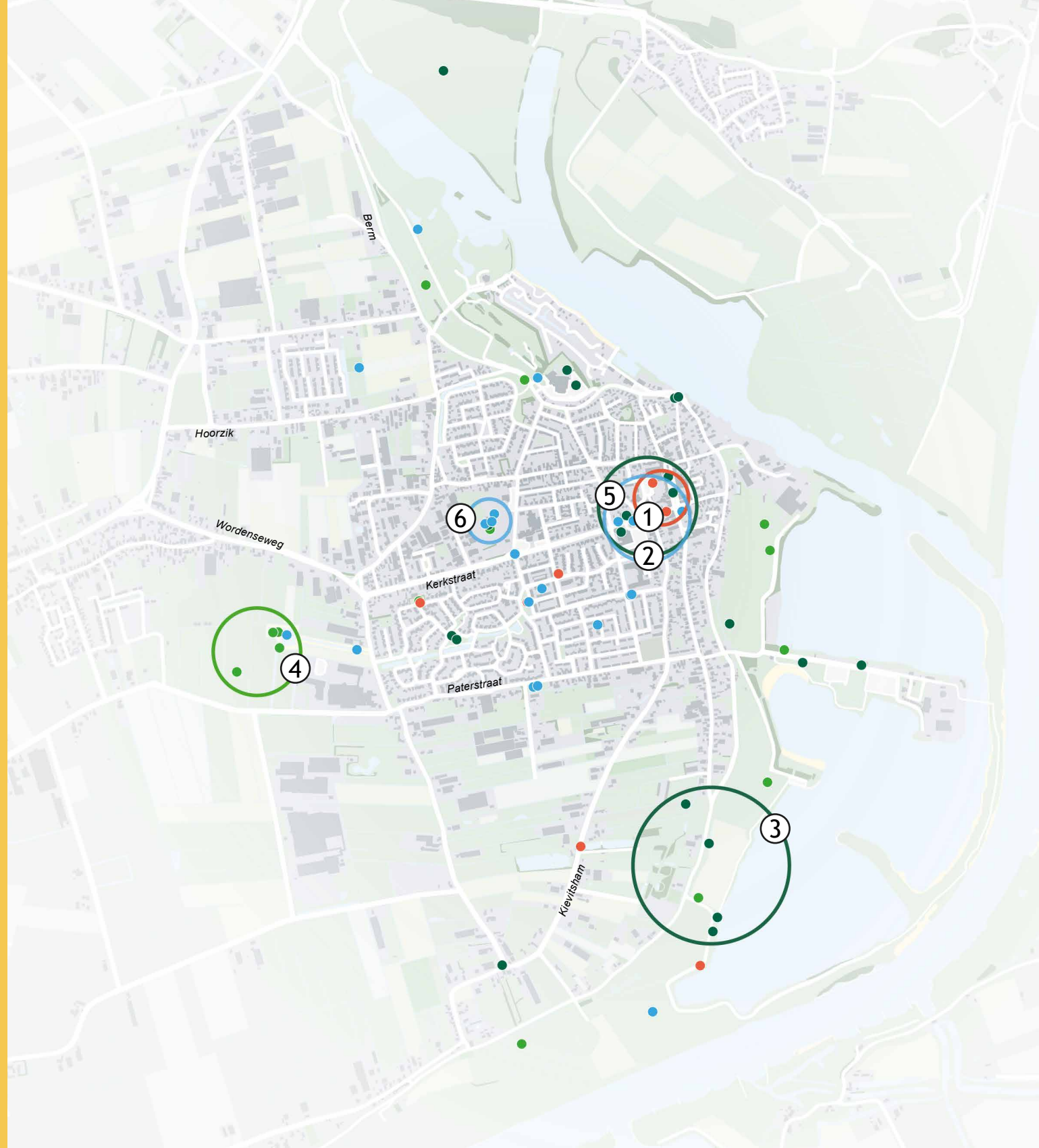
- ② De Woerd
- ③ Het centrum
- ④ Bij de haven

Waar kan meer ruimte voor sport en bewegen komen?

- ⑤ In het wandelgebied in de uiterwaarden

Ziet u mogelijkheden om groen en water toe te voegen in Hedel?

- ⑥ Ruimte voor een mooie ontwikkeling
- ⑦ De doorgaande weg door de kern vergroenen

Op welke plek(ken) voelt u zich onveilig en wat moet er gebeuren om dit gebied veiliger te maken?

- ① Overlast door hangplek

Waar ziet u mogelijkheden om meer ruimte voor ontmoeting te maken (buiten)?

- ② In het centrum
- ③ Aan de rand van de kern

Waar kan meer ruimte voor sport en bewegen komen?

- ④ Ruimte voor klompenpaden

Ziet u mogelijkheden om groen en water toe te voegen in Kerkdriel?

- ⑤ Dit is een versteende plek, die kun je meer vergroenen
- ⑥ Park idee op de plek van de sportvelden en anders de uitstraling opener maken

5 Bereikbaarheid en toegankelijkheid routes

De meeste respondenten (vooral in Ammerzoden en Kerkdriel) zijn tevreden over de bereikbaarheid van het centrum, zorg-, onderwijs- en sportvoorzieningen, en het dorps huis. De respondenten die ontevreden zijn over de bereikbaarheid geven hiervoor de volgende redenen:

- voorzieningen die ontbreken, of slecht/onveilig bereikbaar zijn, zoals apotheek, bejaardenhuis, scholen en sportparken.
- problemen met verkeersveiligheid, zoals gevaarlijke kruispunten en onveilige verkeerssituaties door parkeren.
- beperkte mogelijkheden voor ontmoeting en sociale activiteiten, zoals een dorps huis of sportfaciliteiten.
- problemen met bereikbaarheid van het centrum, waaronder druk verkeer, moeilijkheid te fietsen of wandelen en een gebrek aan openbaar vervoer.
- problemen met verkeersdrukke en files.

Per kern komt het volgende beeld naar voren:

- *Ammerzoden*: afwezigheid van zorgvoorzieningen in de kern (geen bejaardenhuis, apotheek en drogist). Men moet hiervoor naar Hedel.
- *Hedel*: hier is men vooral ontevreden over het drukke verkeer en de (ontoegankelijke) openbare ruimte (lastig oversteken etc.).
- *Kerkdriel*: net als in Hedel is hier vooral ontevredenheid over druk verkeer.

Verbeter openbaar vervoer en de bereikbaarheid van het centrum

Respondenten uit Hedel zijn over het algemeen tevreden met de bereikbaarheid per openbaar vervoer. In Ammerzoden en Kerkdriel vinden respondenten daarentegen dat er onvoldoende openbaar vervoer is: de dienstregeling is onvoldoende, er zijn te weinig bussen en de bus sluit niet aan op de aankomst van de trein. Ook rijden er te weinig bussen via het

centrum van de kernen en bestaat de wens voor een betere dienstregeling tijdens de avond en weekenden.

De meeste respondenten zijn het eens met de stelling dat de routes naar het centrum goed toegankelijk moeten zijn voor fietsers en voetgangers, ook als dit ten koste gaat van de bereikbaarheid met de auto (gemiddeld 62%). De respondenten uit Ammerzoden (48% is het eens) zijn hier echter wat gematigder in dan respondenten uit de andere kernen.

Vooral problemen met verkeersveiligheid en -overzichtelijkheid

Bij het aanduiden van plekken waar de toegankelijkheid per voet, fiets en auto beter kan, komen onderstaande aandachtspunten naar voren (zie ook de kaarten op de volgende pagina's).

Toegankelijkheid met de fiets

- *Ammerzoden*: gevaarlijke en onoverzichtelijke kruisingen, drukke en smalle wegen, gevaarlijke doorgaande wegen, gevaarlijke situaties op de dijk.
- *Hedel*: drukke straat met auto's, smalle wegen, gevaarlijke kruispunten, snelheid van auto's in het centrum.
- *Kerkdriel*: de route naar de basisscholen, drukke en onveilige wegen in heel de gemeente, gebrek aan fietspaden.

Toegankelijkheid te voet

- *Ammerzoden*: gevaarlijke kruisingen, drukke doorgaande weg door het dorp. Gebrek aan voetpaden in sommige delen van de kern.
- *Hedel*: gebrek aan voetpaden, gevaarlijke kruispunten en hellingen die moeilijk te gebruiken zijn voor oudere mensen, geen toegankelijke stoepen voor voetgangers die naar de bus moeten, en te snel verkeer in sommige delen van de kern.
- *Kerkdriel*: gebrek aan voetpaden, scheef liggende stoeptegels en gebrek aan toegankelijke routes voor mensen die slecht ter been zijn.

Toegankelijkheid met de auto

- *Ammerzoden*: klachten over te hard rijden en gevaarlijke situaties, en sommige drempels die het rommeliger en onveiliger maken.
- *Hedel*: klachten over drukke en smalle wegen in het centrum, voorstel om het centrum autolouwer te maken.
- *Kerkdriel*: klachten over gevaarlijke situaties en geparkeerde auto's.

Visitekaartjes moeten groener, veiliger en schoner

Respondenten is ook gevraagd welke wegen naar het dorp volgens hen het visitekaartje moeten zijn van het dorp.

- *Ammerzoden*: de Bernseweg, de dijk, de Mr La Grostraat, de Voorstraat en de Advocatenlaan worden genoemd als (potentiële) visitekaartjes voor Ammerzoden. Men vindt dat deze wegen groener, autolouwer en veiliger voor fietsers moeten zijn.
- *Hedel*: vooral de Blankenstein, de Voorstraat, de dijk, de Prinses Irenebrug en de Maasdijk worden genoemd als (potentiële) visitekaartjes voor Hedel. Respondenten vinden dat deze wegen groener, rustiger, veiliger en fietsvriendelijker moeten zijn. Er wordt ook voorgesteld om de rotonde bij binnenkomst in Hedel op te knappen en te verfraaien, en om een mooi wandel- en fietspad langs de uiterwaarden te creëren.

Hoe moeten de visitekaartjes naar uw kern eruit zien?

“Meer groen en bloemen”

“Ronde met veel groen en bloemen”

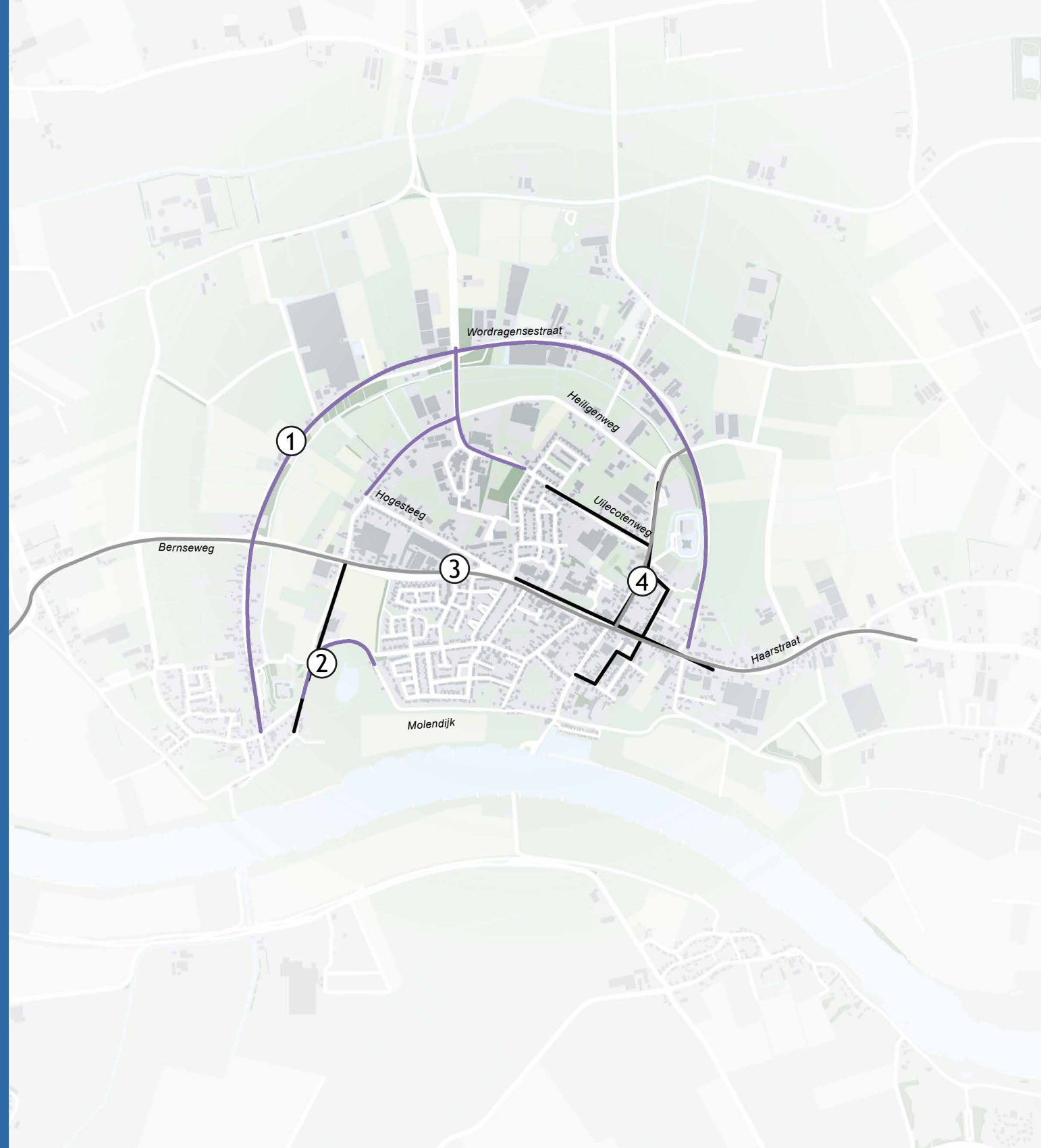
“Verzorgd en onderhouden, zonder rommel.”

“Goede afstemming tussen auto, fiets en wandelpaden”

“Historische groene zone”

Figuur 2: Toelichting hoe “visitekaartjes” naar de kernen eruit moeten zien

- *Kerkdriel*: de wegen die als (potentiële) visitekaartjes van Kerkdriel worden aangemerkt zijn de Wordenseweg, Pietersdijk, Kerkstraat, Maasdijk, Laarstraat en de toegangsweg vanaf de A2. Men vindt dat deze visitekaartjes goed onderhouden moeten worden, met voldoende groen en bijvoorbeeld bloemen langs de kant van de weg.

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt om te lopen (bijvoorbeeld voor inwoners die slecht ter been zijn), welke route kiest u dan?

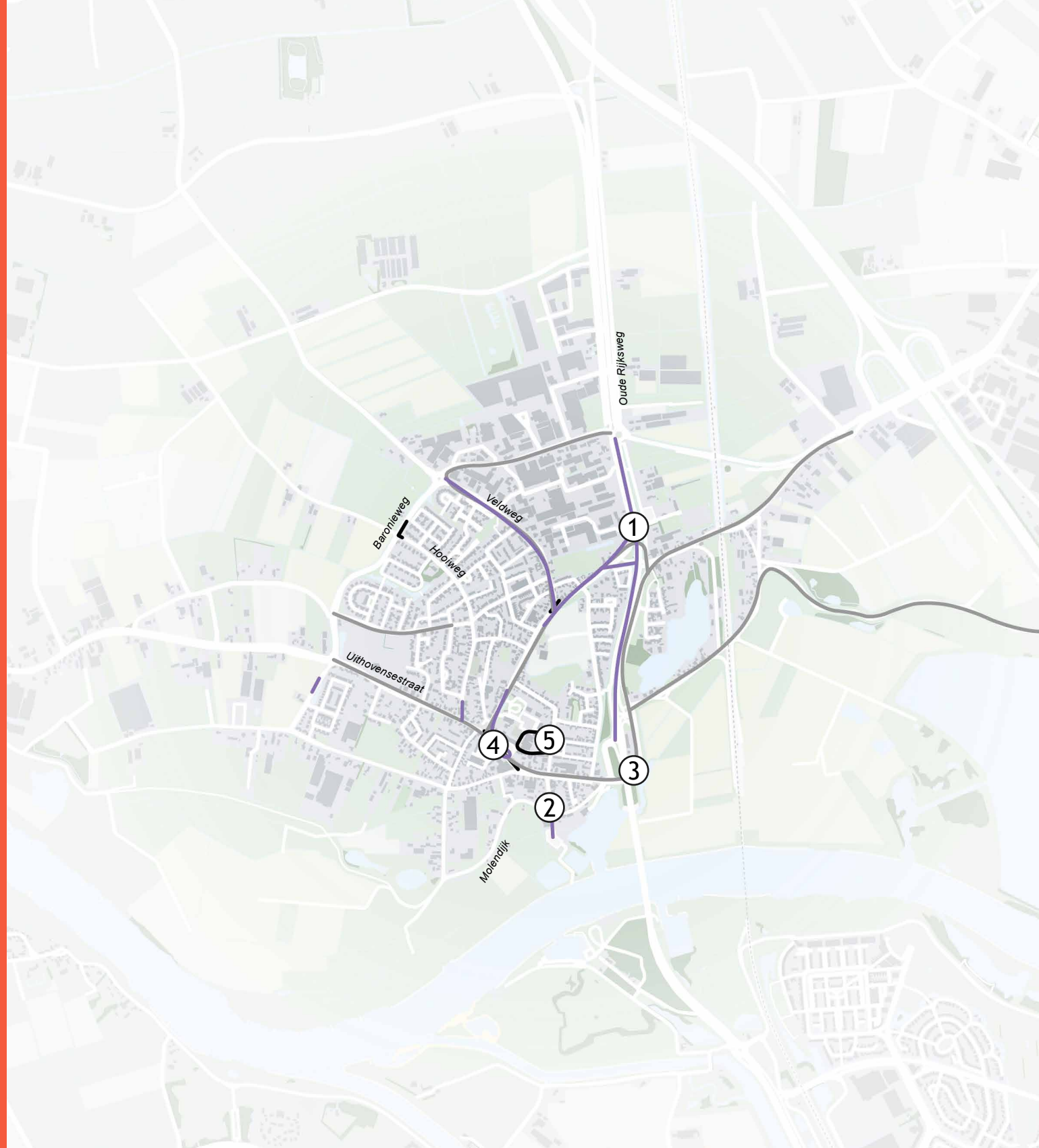
- ① Maak de Maasmeander toegankelijker, er is geen voetpad
- ② De dijk is gevaarlijk

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker (bijvoorbeeld veiliger) moet worden gemaakt voor de fiets, welke route kiest u dan?

- ② De dijk is gevaarlijk
- ③ De doorgaande weg door de kern heeft gevaarlijke kruispunten

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt voor de auto, welke route kiest u dan?

- ② Op de dijk, daar wordt te hard gereden
- ④ Straten zijn hier te krap

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt om te lopen (bijvoorbeeld voor inwoners die slecht ter been zijn), welke route kiest u dan?

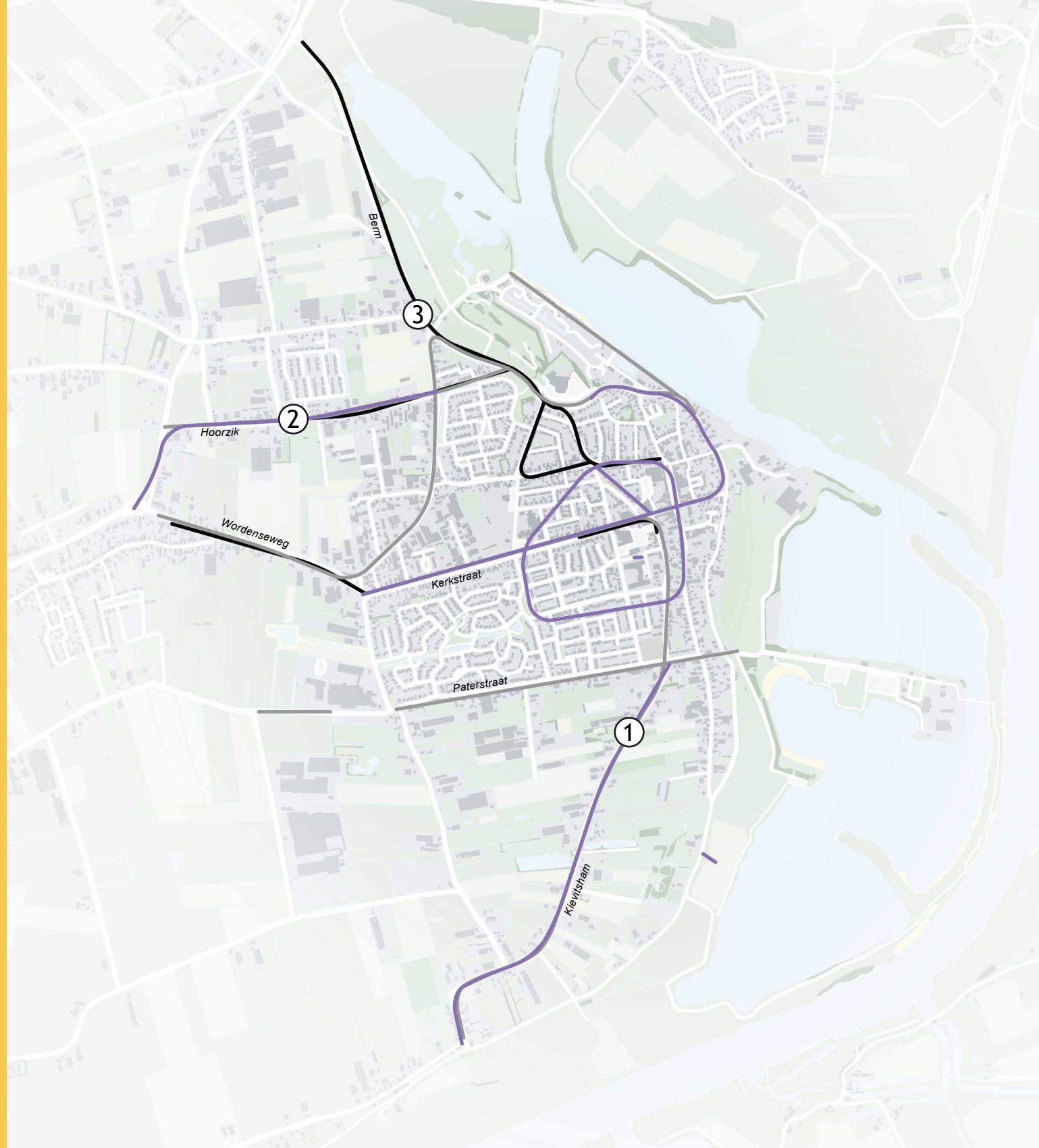
- ① Er is hier niet overal een voetpad
- ② De helling naar het dorpshuis is te hoog voor ouderen

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker (bijvoorbeeld veiliger) moet worden gemaakt voor de fiets, welke route kiest u dan?

- ③ Te smalle wegen
- ④ Er wordt te hard gereden

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt voor de auto, welke route kiest u dan?

- ⑤ Te druk voor deze smalle weg (bij de basisschool)

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt om te lopen (bijvoorbeeld voor inwoners die slecht ter been zijn), welke route kiest u dan?

- ① Hier ontbreekt een voetpad

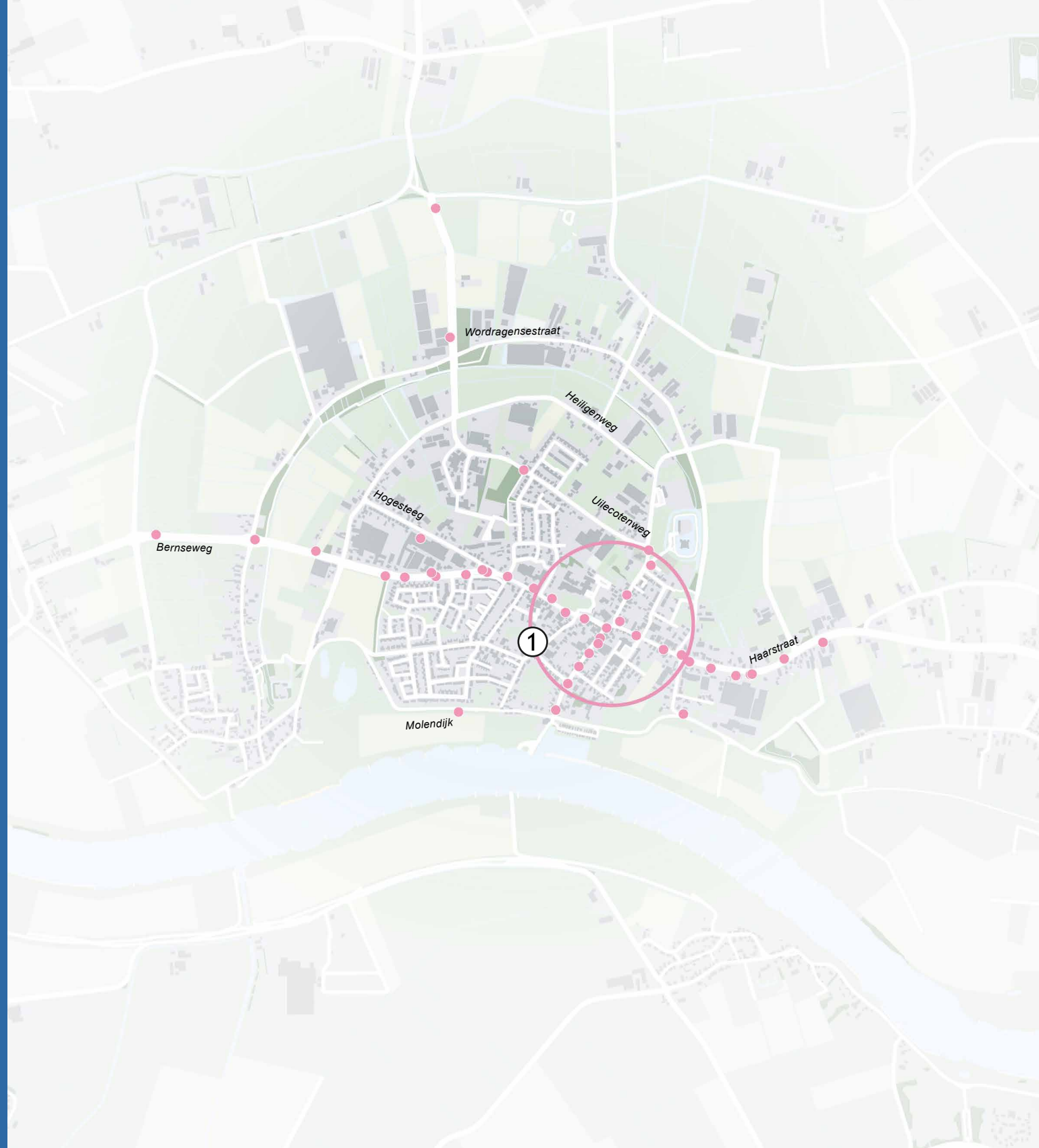
Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker (bijvoorbeeld veiliger) moet worden gemaakt voor de fiets, welke route kiest u dan?

- ② Gevaarlijke wegen

Als u één route of straat mag kiezen die toegankelijker moet worden gemaakt voor de auto, welke route kiest u dan?

- ③ Gevaarlijk punt en er wordt te hard gereden

Enqueteresultaten
Ammerzoden

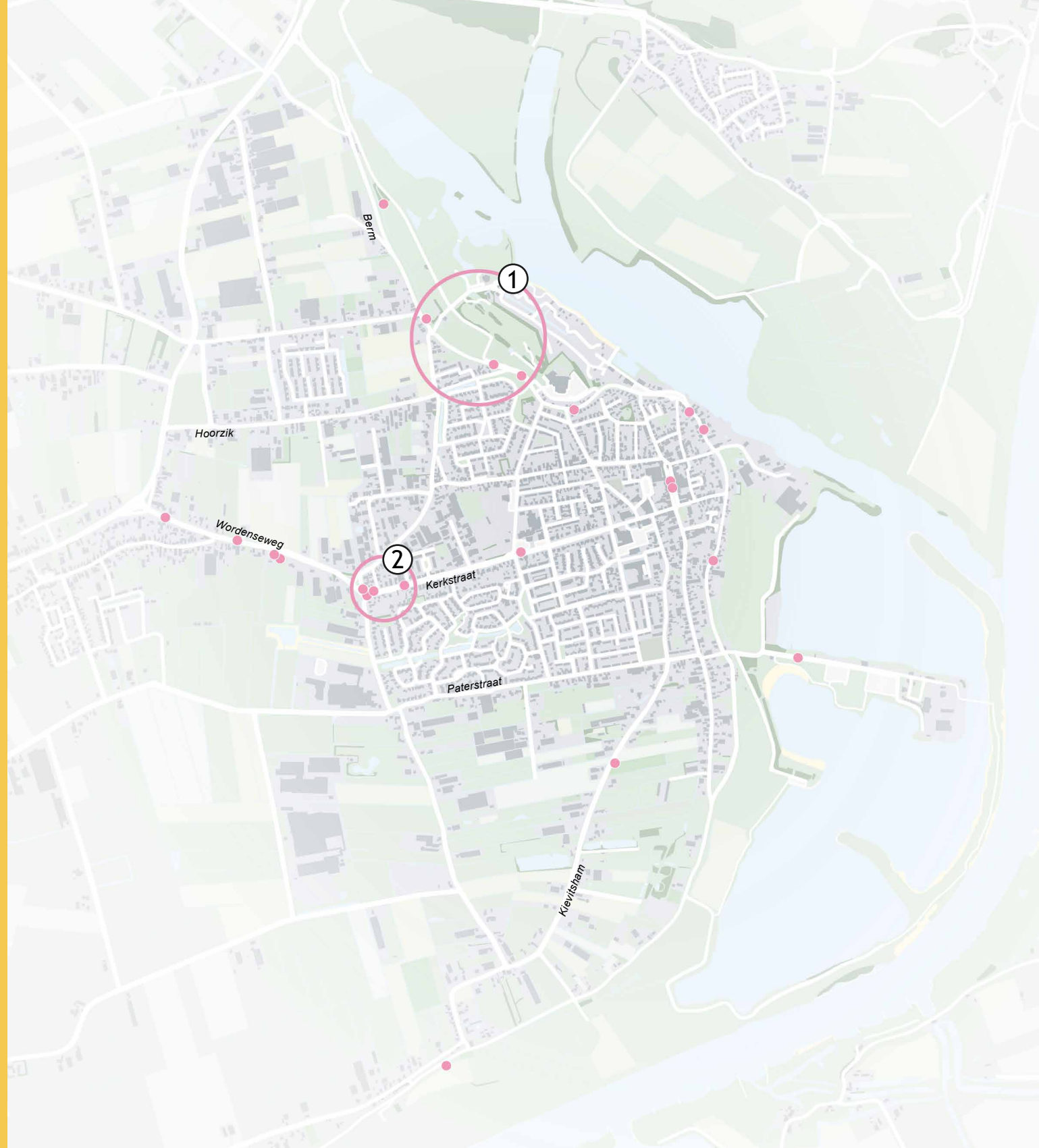
Hoe zou het visitekaartje eruit moeten zien?

- ① Historische groene zone. Dit kan verfraait worden met meer groen, bomen en bloemen

Hoe zou het visitekaartje eruit moeten zien?

- ① De entree van de kern aantrekkelijker maken met beplanting

Hoe zou het visitekaartje eruit moeten zien?

- ① Entree van de kern verbeteren door middel van vergroening met bloemen en een parkachtige indeling
- ② Veilige route voor langzaamverkeer met meer groen door bijvoorbeeld bomen en bloemen

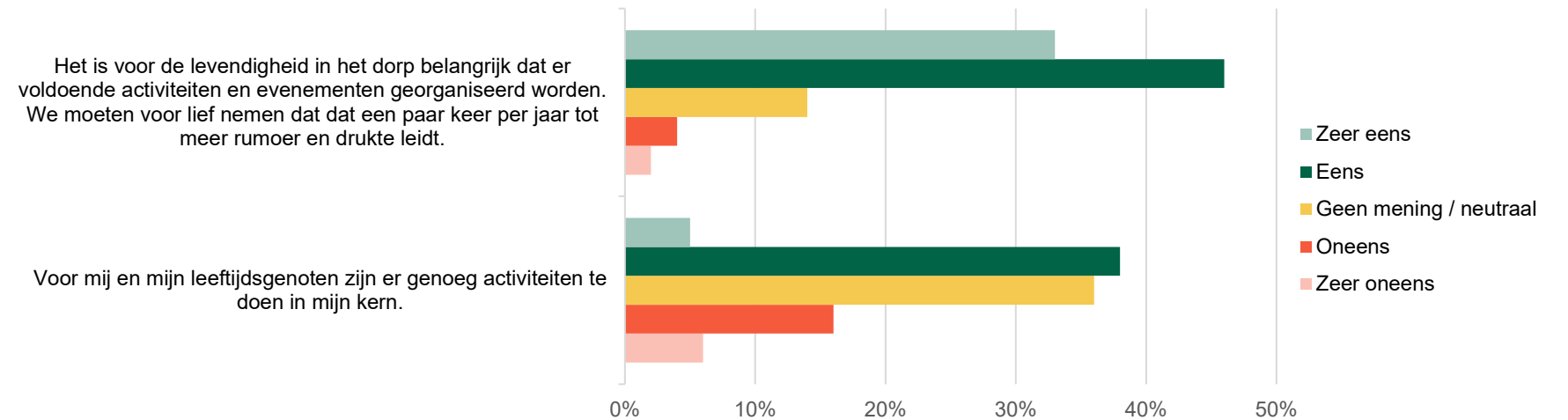
6 Activiteiten en evenementen

Respondenten zijn het over het algemeen eens met de stelling dat er voor hen en hun leeftijdsgenoten voldoende activiteiten te doen zijn in de kern. Daarbij valt op dat de meningen in Hedel en Kerkdriel wel meer verdeeld zijn dan in Ammerzoden. Een ruime meerderheid (70%) van de respondenten vindt het belangrijk voor de levendigheid in het dorp dat er voldoende activiteiten en evenementen worden georganiseerd, ook als dat een paar keer per jaar tot meer rumoer en drukte leidt.

Op de vraag of respondenten nog evenementen of activiteiten missen wordt verdeeld gereageerd. Degene die momenteel wél evenementen of activiteiten missen noemen hierbij het volgende:

- *Ammerzoden*: een markt of braderie, meer activiteiten rondom feestdagen en meer voor jongeren (feesten, horeca).
- *Hedel*: een markt of braderie met bijvoorbeeld eetkraampjes. Ook wordt een openluchtbioscoop genoemd en meer activiteiten voor jongeren.
- *Kerkdriel*: een markt of braderie, meer activiteiten voor jongeren en thema-evenementen op het dorpsplein.

Respondenten zien bij het organiseren van activiteiten en/of evenementen vooral een rol voor bewoners en ondernemers. Respondenten uit Kerkdriel zijn hierover wat meer verdeeld, zij zien ook voor de gemeente Maasdriel en maatschappelijke organisaties een rol zien. Daarnaast komen enkele respondenten met het idee om de organisatie aan verenigingen over te laten.

7 Effecten van klimaatverandering

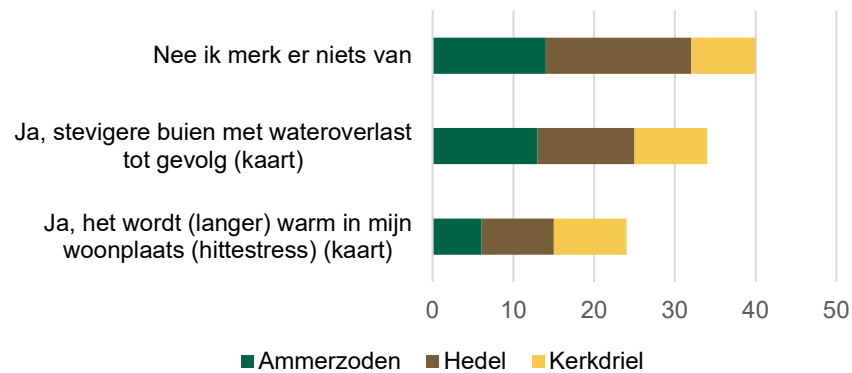
Op de vraag of de respondent iets merkt van klimaatverandering in Maasdriel hebben 41 respondenten met “Nee” geantwoord. Er waren meerdere antwoorden mogelijk: men kon zowel ja antwoorden vanwege wateroverlast als vanwege hitte. Uit de respons blijkt dat 44 unieke respondenten één of twee keer met “ja” hebben geantwoord. Dit is ongeveer 52%, waarmee er een gelijke verdeling is van inwoners die wel en niet iets merken van klimaatverandering.

In Ammerzoden ervaart men vooral wateroverlast door stevigere buien. In de andere kernen worden zowel hittestress als wateroverlast ongeveer in gelijke mate ervaren. De kaarten op de volgende pagina’s geven dit weer.

Water- en hitteoverlast zowel binnen als buiten de kom

- Het centrum en de overige winkelcentra worden genoemd als plekken waar respondenten het te warm vinden. Maar ook de rest van de bebouwde omgeving, waar veel verharding is, wordt aangegeven als gebied waar hittestress plaatsvindt.

Merkt u iets van klimaatverandering in uw kern?

- Wateroverlast ziet men vooral buitendijks en in de uiterwaarden. Binnen de kernen wordt wateroverlast ervaren in verschillende straten.
- Tot slot zien respondenten dat het buitengebied / het landschap er droog uit ziet.

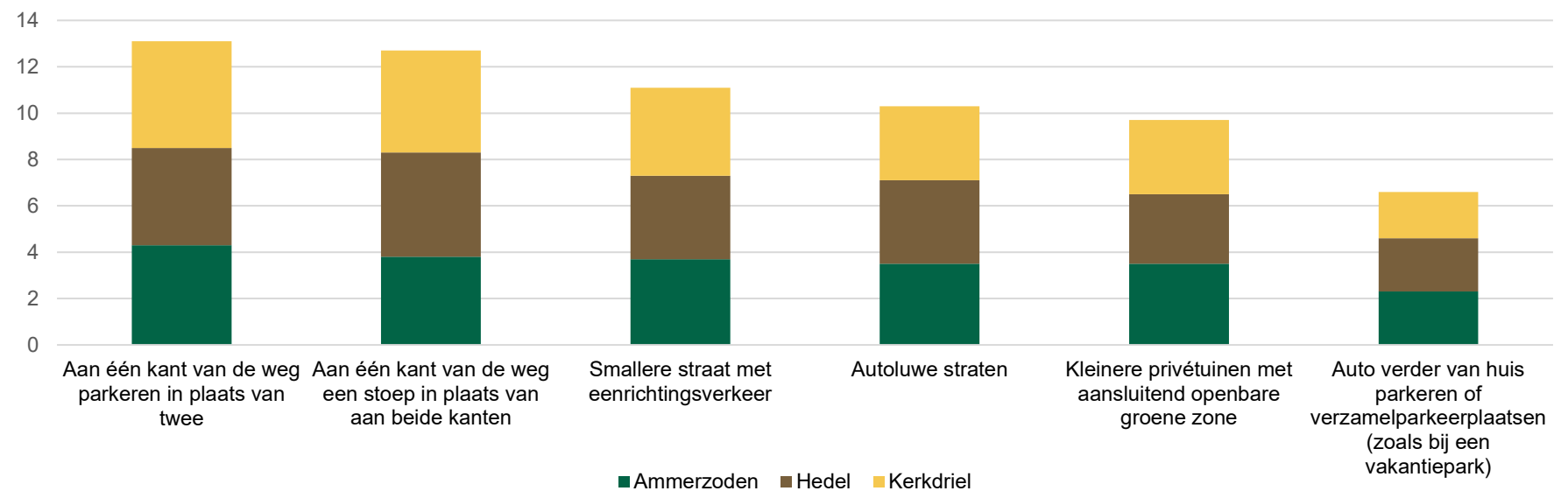
Minder verharding, meer vergroening

Woonwijken moeten worden aangepast aan het veranderende klimaat. Een maatregel hiervoor is het aanleggen van meer groen en water in de wijk. Respondenten vinden aan één kant van de weg parkeren (i.p.v. twee kanten) en aan één kant van de weg een stoep (i.p.v. aan beide kanten) de beste maatregelen om meer ruimte te creëren voor vergroening (zie onderstaand figuur). De respons vanuit Ammerzoden is wat meer verdeeld, terwijl respondenten vanuit Hedel en Kerkdriel wat uitgesprokener zijn in hun voorkeuren. Maar respondenten in alle drie de kernen geven aan dat de minst fijne maatregel is om de auto verder van huis te parkeren of verzamelparkeerplaatsen te maken.

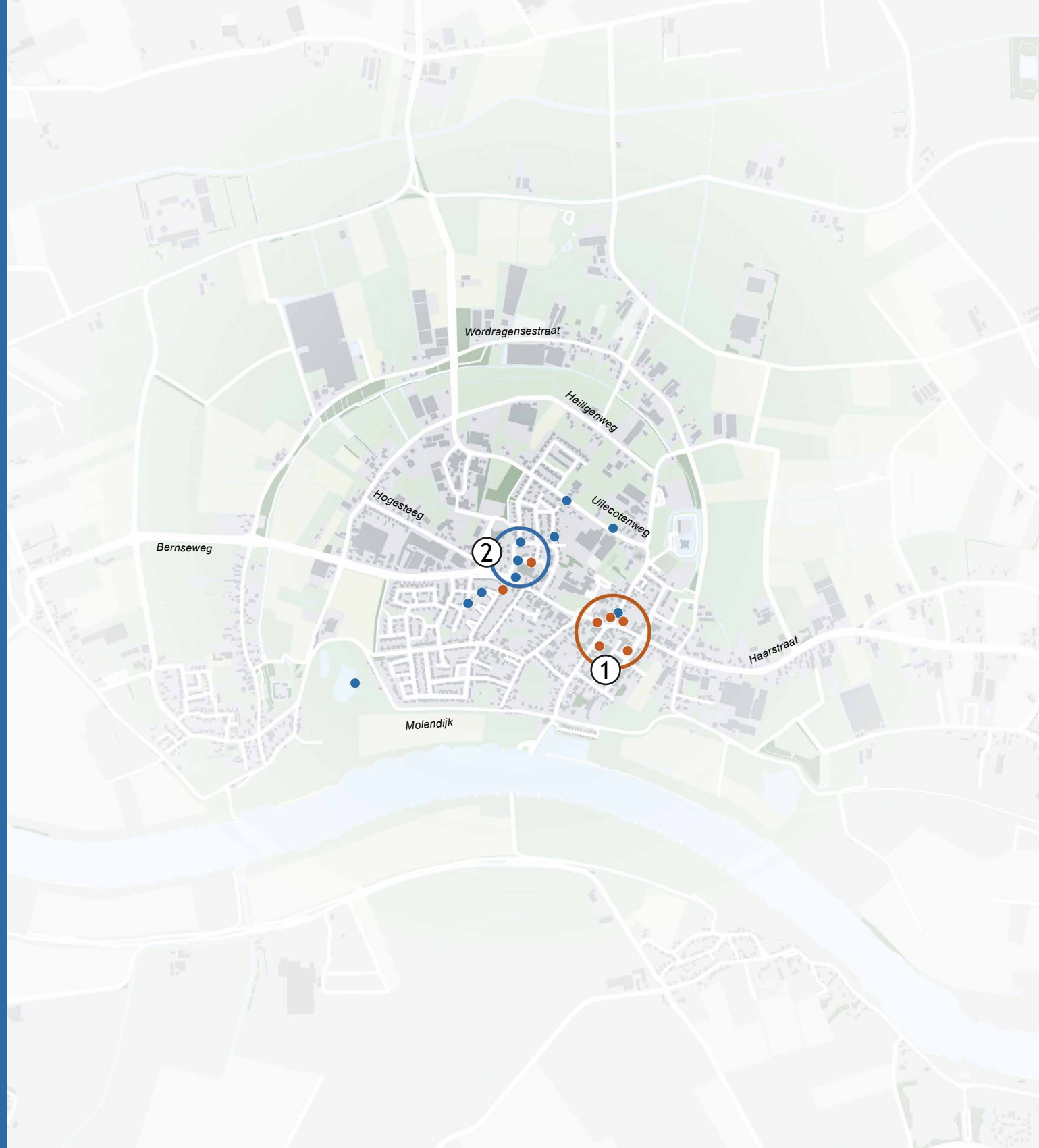
Zelf komen respondenten met de volgende ideeën voor meer groen en water:

- aanleg van bos, sloten, vijvers en waterbuffers.
- waterdoorlatende verharding, groene parkeerplaatsen en water meer de grond in laten infiltreren in plaats van het riool.
- verticaal groen en geveltuintjes.
- groen toevoegen in versteende plekken zoals het centrum, rotondes en straten met veel verharding.
- subsidie of verplichting van groene daken.

Scores van de meest fijne tot de minst fijne maatregelen voor meer groen.

Enqueteresultaten
Ammerzoden

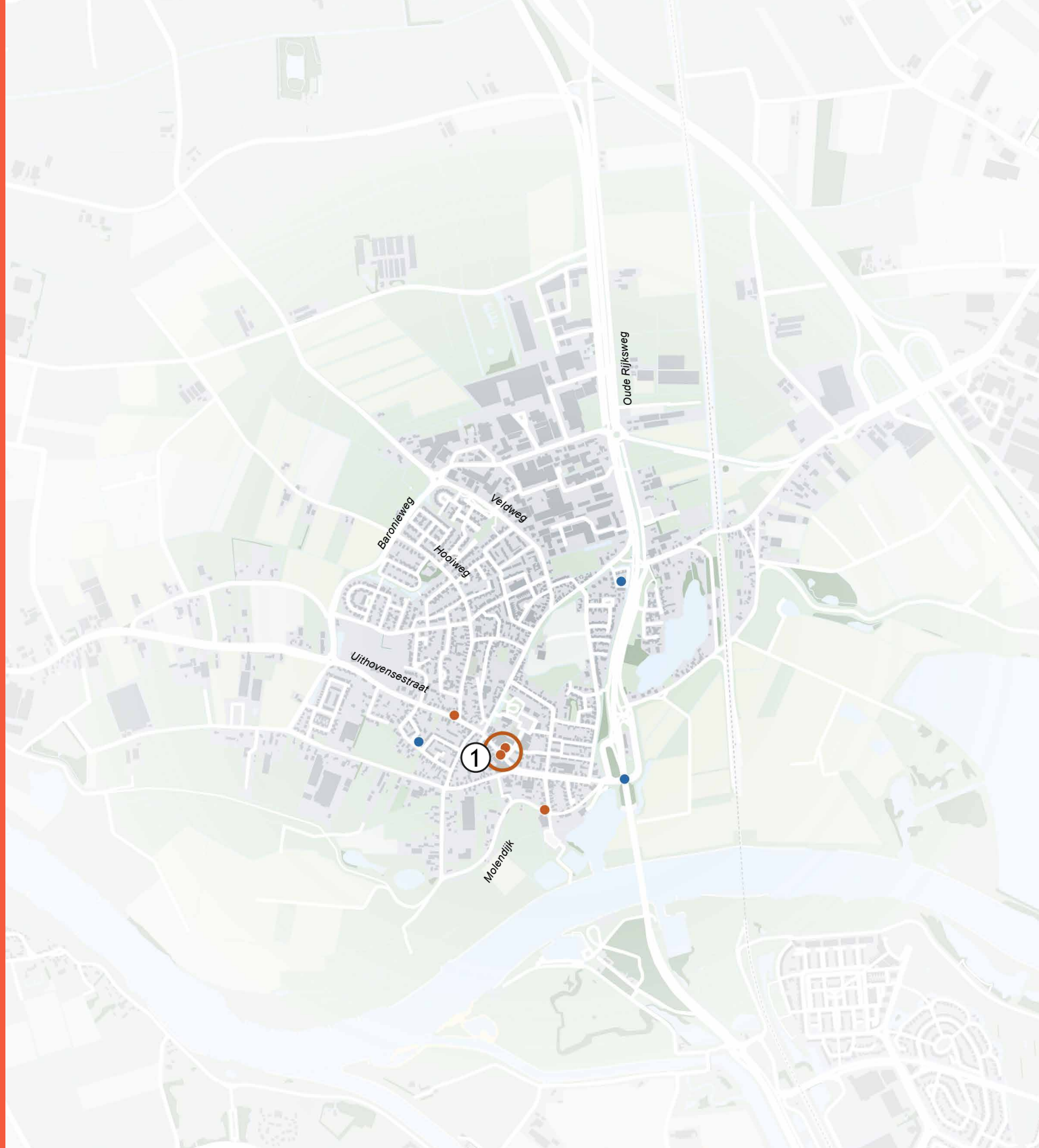

Waar vindt u het te warm?

- ① In het centrum

Waar ziet u wateroverlast?

- ② Omgeving van de school

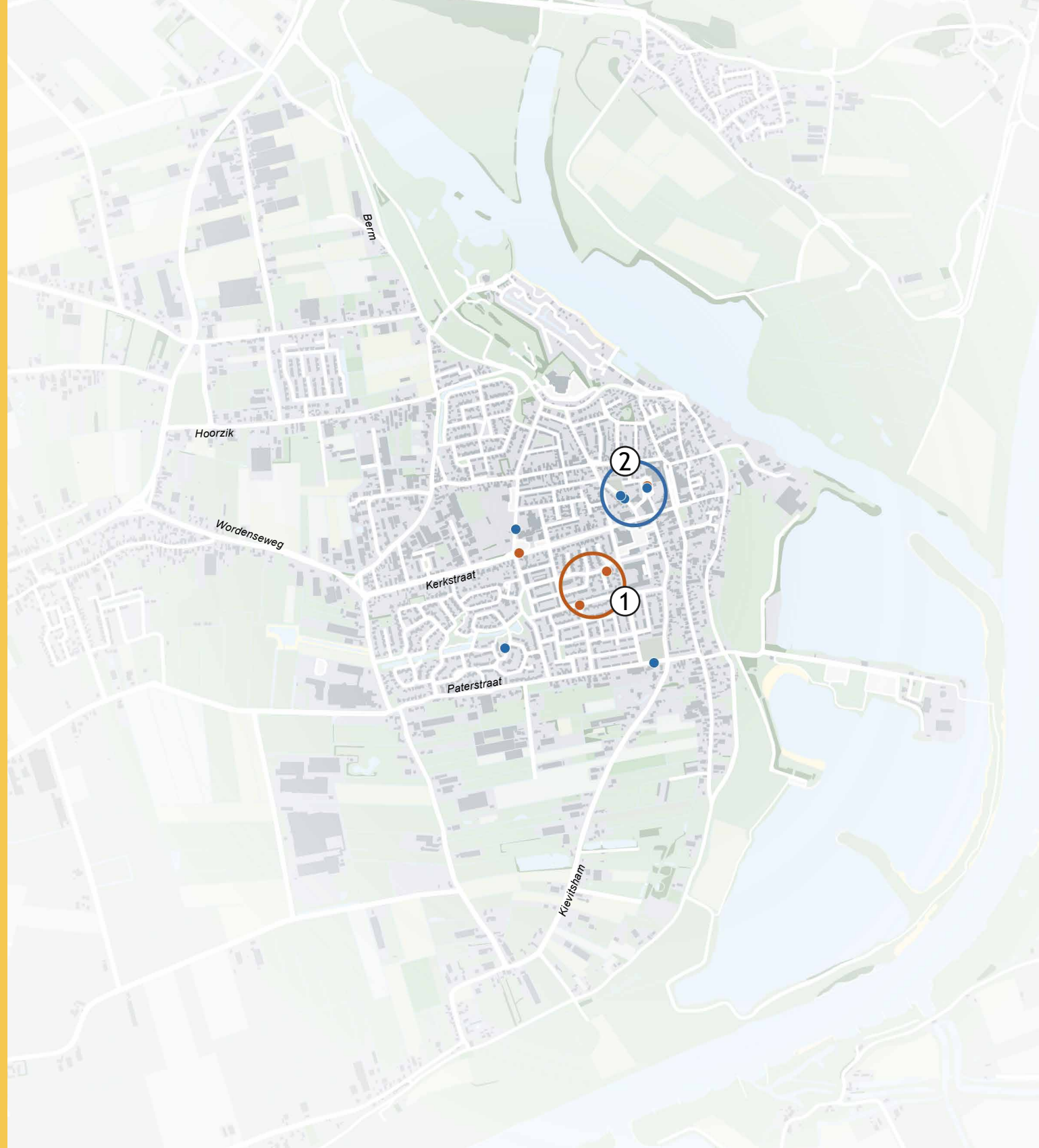
Waar vindt u het warm?

- ① In het centrum

Waar ziet u wateroverlast?

Verspreid aan de rand van de kern

Enqueteresultaten
Kerkdriel

Waar vindt u het warm?

- ① Bij de Edelmanstraat en Venuslaan

Waar ziet u wateroverlast?

- ② Omgeving ten westen van het centrum

8 Centrumgebieden

De centra van de drie kernen worden over het algemeen goed beoordeeld. Vooral respondenten uit Ammerzoden en Kerkdriel beoordelen hun centrum goed, de mening van de respondenten uit Hedel is verdeeld tussen goed en matig.

Sfeer en ontmoeting kan beter

- Respondenten in Ammerzoden vinden hun centrum enerzijds functioneel en prima, maar anderzijds ongezellig en lelijk. Er zijn klachten over parkeren, veiligheid en een gebrek aan groen. Men mist er gezelligheid en ontmoeting.
- In Hedel en Kerkdriel wordt vooral de verkeersveiligheid en sfeer in de openbare ruimte slecht beoordeeld. Hier mist men ook plek voor gezelligheid en ontmoeting.

Vooral naar het centrum vanwege aanwezigheid winkels en nabijheid

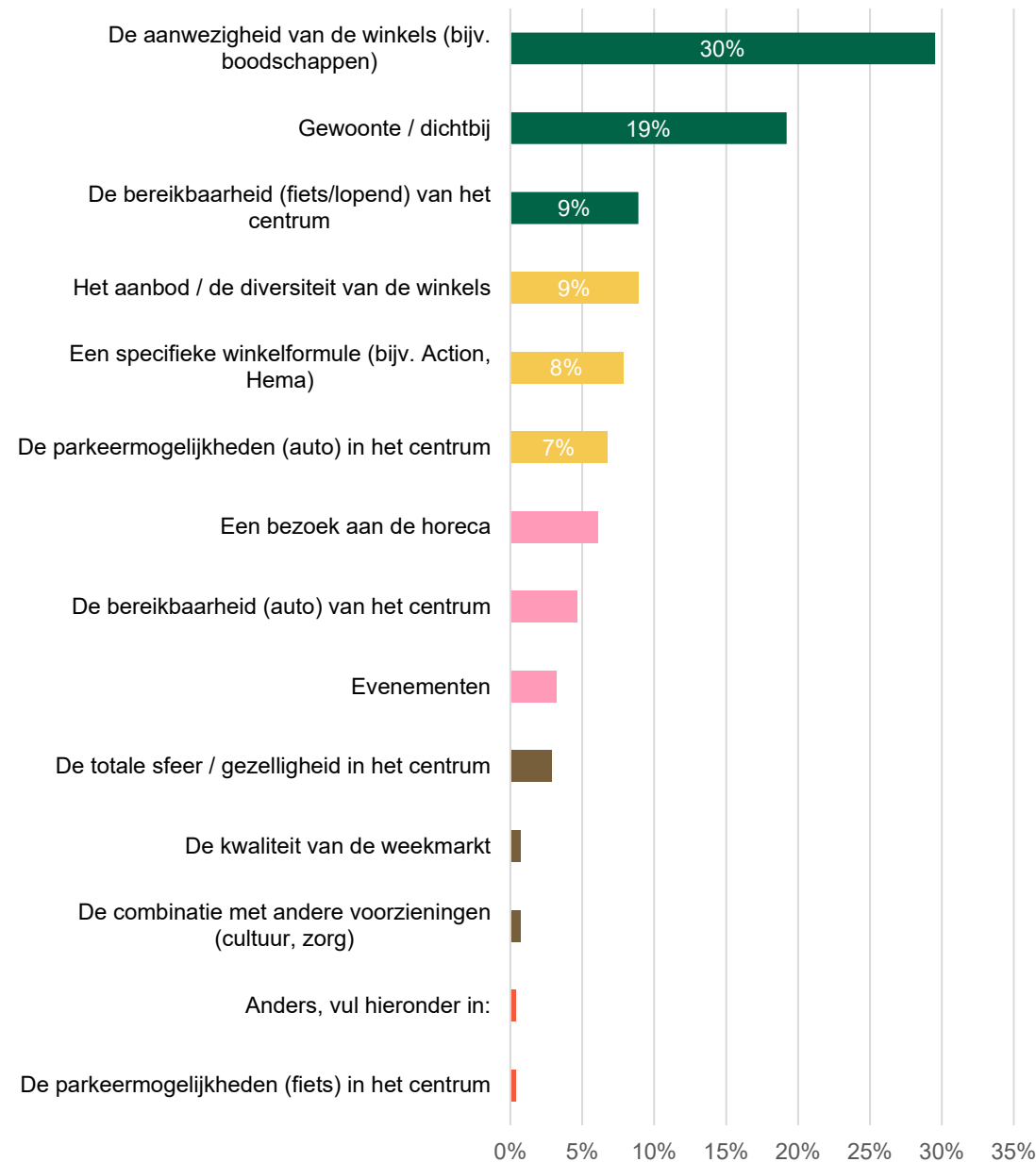
Voor de respondenten uit alle drie de kernen is de voornaamste reden om één van de drie centra te bezoeken de aanwezigheid van de winkels. Daarop volgt als reden gewoonte / dichtbij.

Andere redenen om het centrum te bezoeken zijn, in Ammerzoden, de weekmarkt. In Hedel en Kerkdriel bezoeken respondenten het centrum ook vanwege de aanwezigheid van voorzieningen zoals een school, tandarts en huisarts.

Meer ontmoeting, groen en onderhoud

Vanuit alle drie de kernen komt de wens voor meer ontmoetingsruimte (plein, horeca) in het centrum. Er mag meer gezelligheid in het centrum worden aangebracht door middel van de inrichting en met een bredere functiemix. Deze inrichting moet ook groen zijn, en beter worden onderhouden. Verdere suggesties voor het centrum zijn een drogist in Ammerzoden, meer horeca in Hedel en meer parkeergelegenheid in Kerkdriel.

Wat zijn voor u de 3 voornaamste redenen om het centrum van uw kern te bezoeken?

9 Voorzieningen

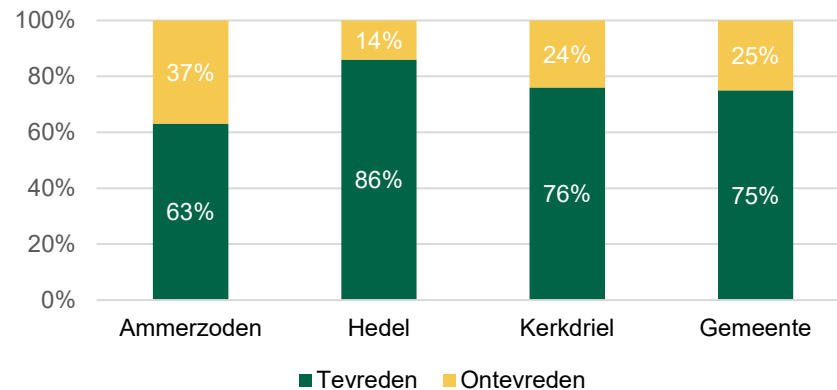
Aan de respondenten is voor verschillende typen voorzieningen (boodschappen, winkelen, huisarts, fysio, basisschool en sportvoorzieningen voor kinderen) gevraagd waar ze deze voornamelijk bezoeken.

- Uit de antwoorden blijkt dat respondenten deze voornamelijk binnen hun eigen kern bezoeken. Over het algemeen zijn de inwoners van alle drie de kernen tevreden met het voorzieningenaanbod in hun kern. Vooral inwoners van Hedel en Kerkdriel zijn tevreden, inwoners van Ammerzoden zijn iets meer verdeeld (zie onderstaand figuur). In Ammerzoden zien respondenten steeds meer voorzieningen verdwijnen. Toch vinden respondenten uit alle drie de kernen dat de basis er voldoende is. De verbeterpunten zitten vooral in het toevoegen van beleving (trekkers, horeca).
- Respondenten bezoeken voorzieningen het liefst in hun eigen dorp, maar zij zijn ook realistisch dat niet alle voorzieningen hier haalbaar zijn.

Daarnaast blijkt dat respondenten vanuit alle drie de kernen ook Den Bosch en Zaltbommel bezoeken, vooral om te gaan winkelen. Ook gaan enkele respondenten naar Den Bosch voor een bezoek aan de huisarts.

Op de vraag of men terecht denkt te kunnen in de eigen kern bij problemen (denk aan: mentale problemen, fysieke problemen, gezondheidsproblemen, andere zorgvraag, schulden, onveiligheid) wordt overwegend positief gereageerd. Er zijn echter ook veel respondenten die hier geen mening over hebben en de respondenten vanuit Kerkdriel antwoorden verdeeld.

Bent u tevreden met het voorzieningenaanbod in uw kern?

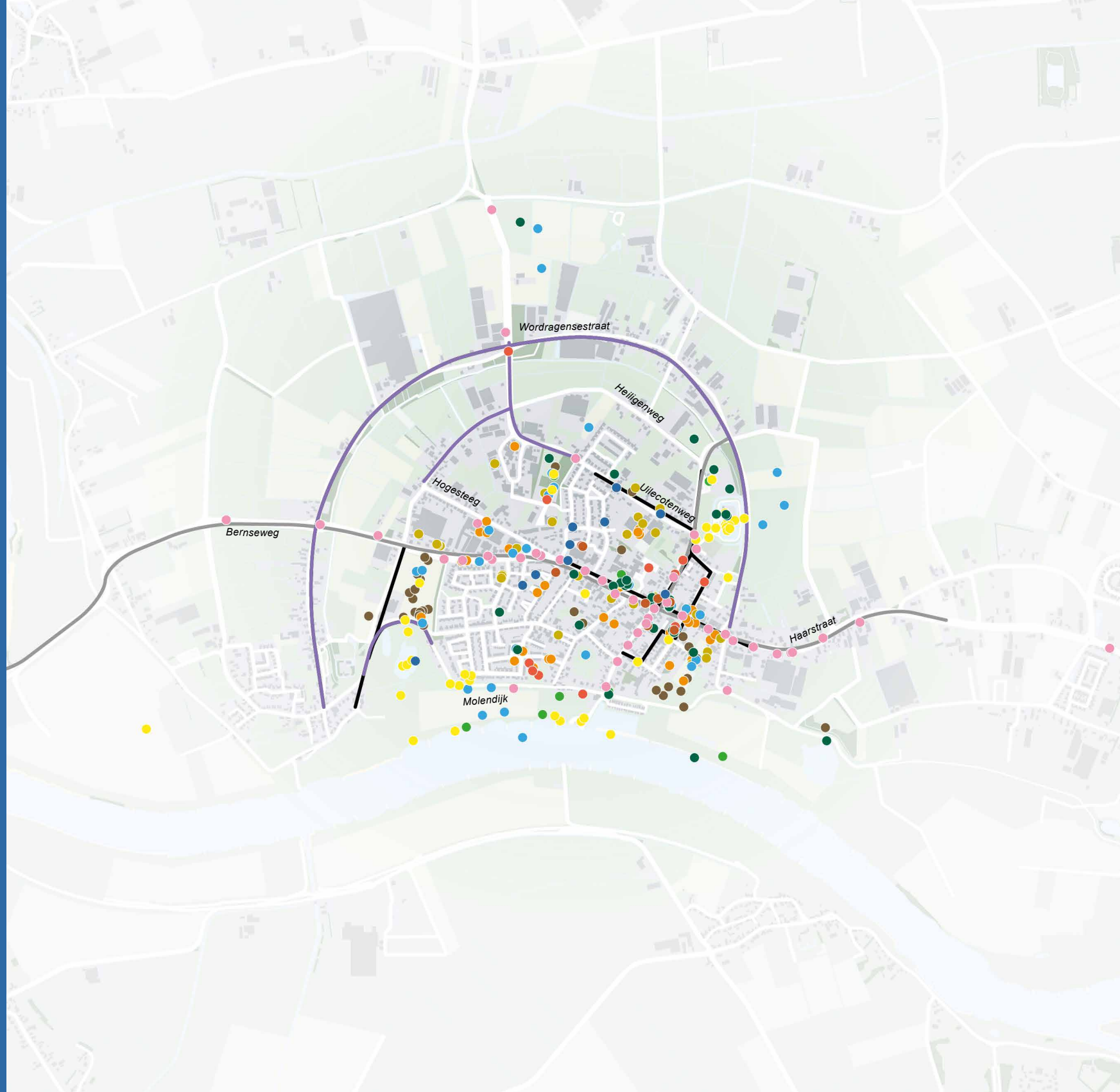
10 Tot slot

Tot slot is aan de respondenten gevraagd of zij zelf nog iets aan de gemeente willen meegeven.

- Respondenten voor Ammerzoden noemen zaken zoals het aanpakken van gevaarlijk rijgedrag/verkeerssituaties binnen de bebouwde kom, het creëren van recreieroutes langs de Maas en het realiseren van meer woningen voor starters en jongeren.
- Respondenten voor Hedel noemen (net als respondenten voor Ammerzoden) de verkeersveiligheid in de kern. Daarnaast zien zij graag meer voorzieningen voor jongeren. Ook is een tip gegeven over het betrekken van burgers in onder andere dit proces met behulp van de dorpsraad.
- Respondenten vanuit Kerkdriel vragen vooral aandacht voor de kleinere kernen, in plaats van enkel de grote drie. Daarnaast zijn enkele suggesties gegeven met betrekking tot sfeer en uitstaling, zoals de betonblokken voor wegversmalling vervangen met groen (zoals boombakken) en meer verlichting in de kern voor sociale veiligheid.

Figuur 3: Wat wil men verder nog kwijt aan de gemeente?

Legenda

- Mooiste plek
- Minst mooie plek
- Ruimte voor hoogbouw
- Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen
- Meer ruimte voor sport en bewegen
- Mogelijkheden groen en water
- Ruimte voor ontmoeting
- Onveilig gevoel
- Kansen voor visitekaartje
- Te warm
- Wateroverlast
- Verbeteren looproute
- Verbeteren fietsroute
- Verbeteren autoroute

Ruimte voor hoogbouw

Meer ruimte voor sport en bewegen

Minst mooie plek

Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen

Mogelijkheden groen en water

Mooiste plek

Onveilig gevoel

Ruimte voor ontmoeting

Te warm

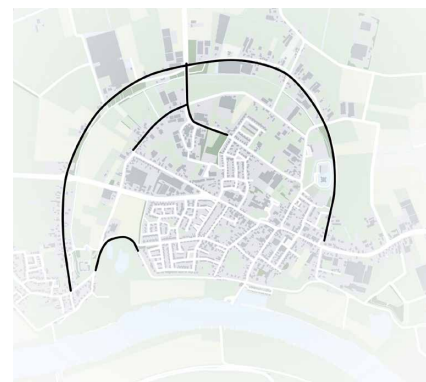
Kansen voor visitekaartje

Wateroverlast

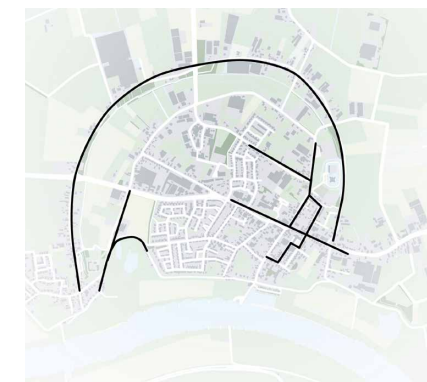
Verbeteren looproute

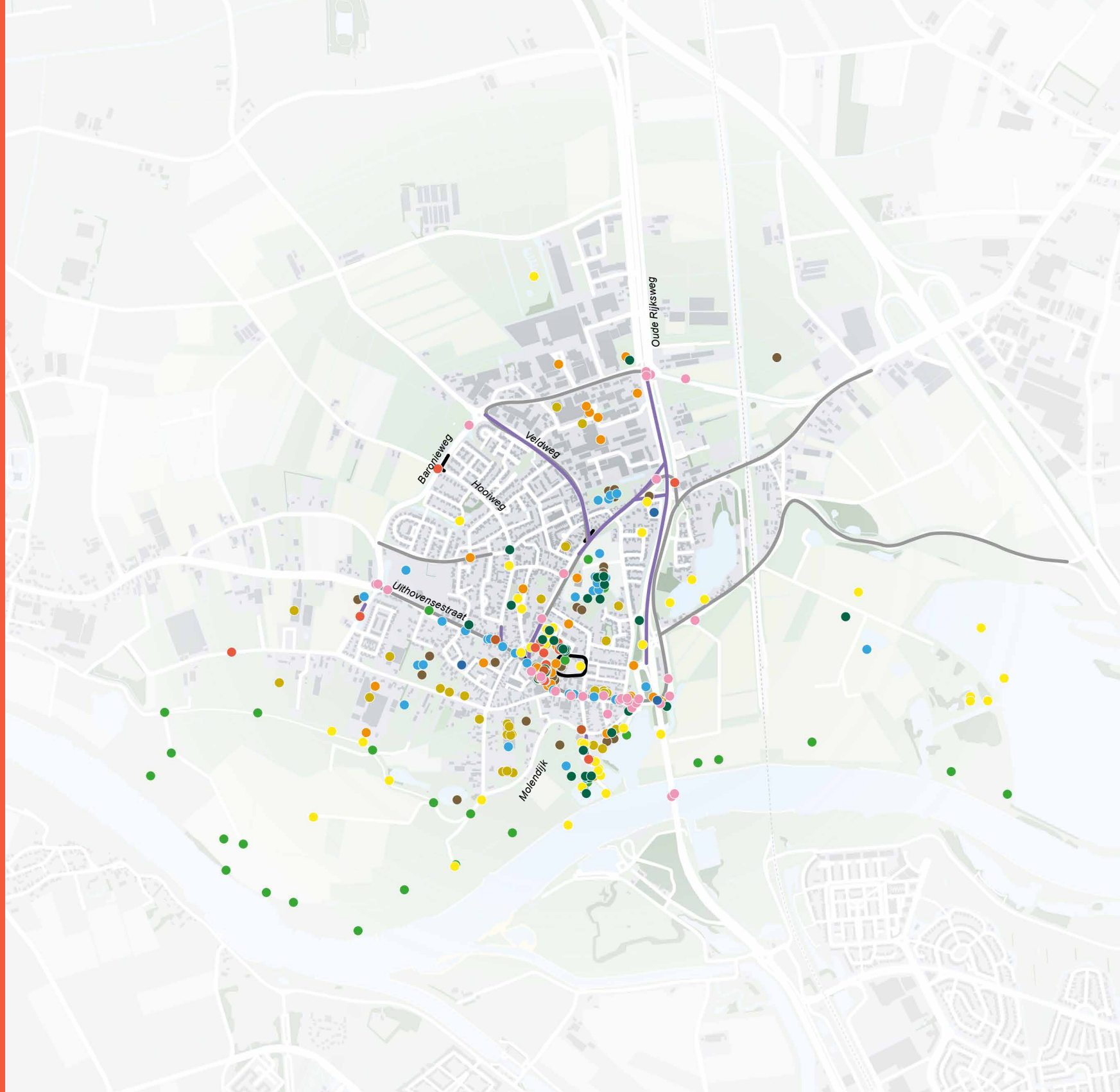

Verbeteren fietsroute

Verbeteren autoroute

Legenda

- Mooiste plek
- Minst mooie plek
- Ruimte voor hoogbouw
- Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen
- Meer ruimte voor sport en bewegen
- Mogelijkheden groen en water
- Ruimte voor ontmoeting
- Onveilig gevoel
- Kansen voor visitekaartje
- Te warm
- Wateroverlast
- Verbeteren looproute
- Verbeteren fietsroute
- Verbeteren autoroute

Ruimte voor hoogbouw

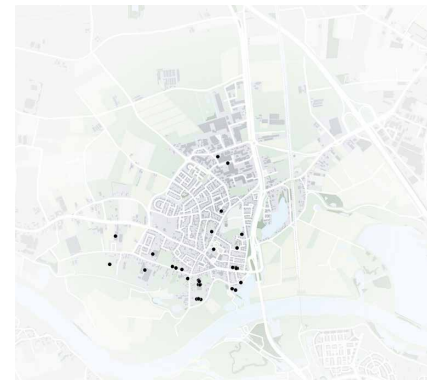
Meer ruimte voor sport en bewegen

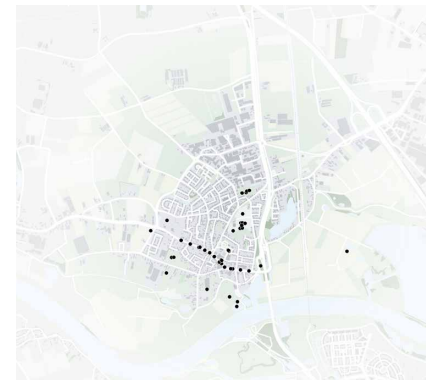
Minst mooie plek

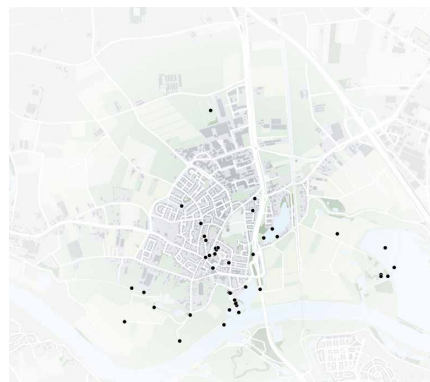
Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen

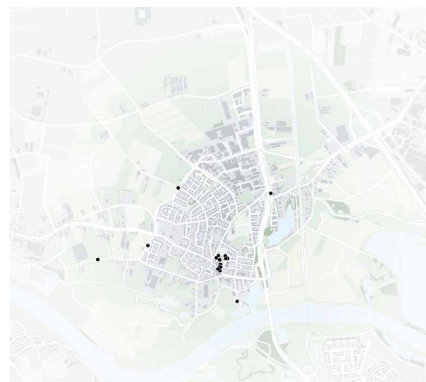
Mogelijkheden groen en water

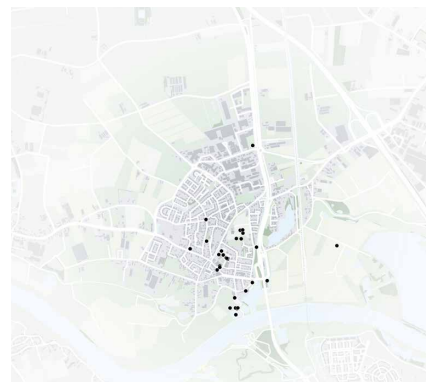
Mooiste plek

Onveilig gevoel

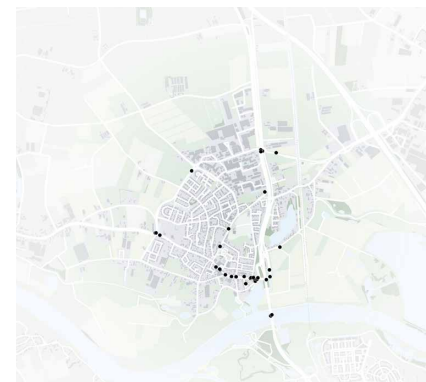
Ruimte voor ontmoeting

Te warm

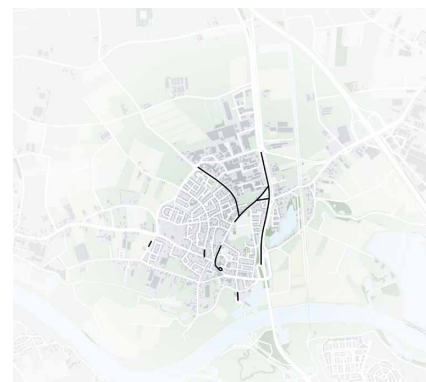
Kansen voor visitekaartje

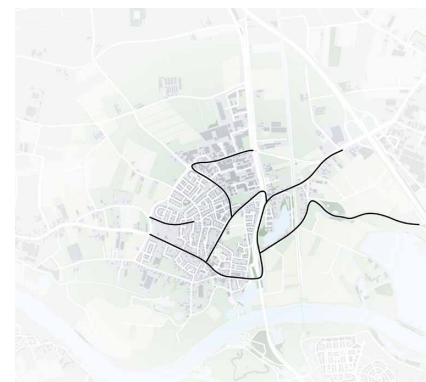
Wateroverlast

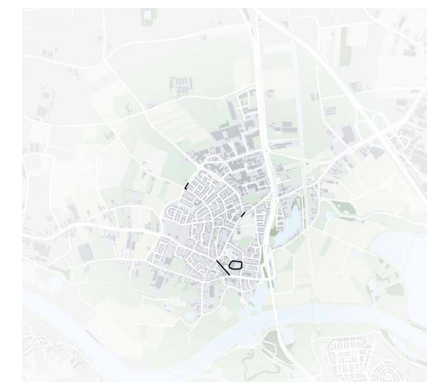
Verbeteren looproute

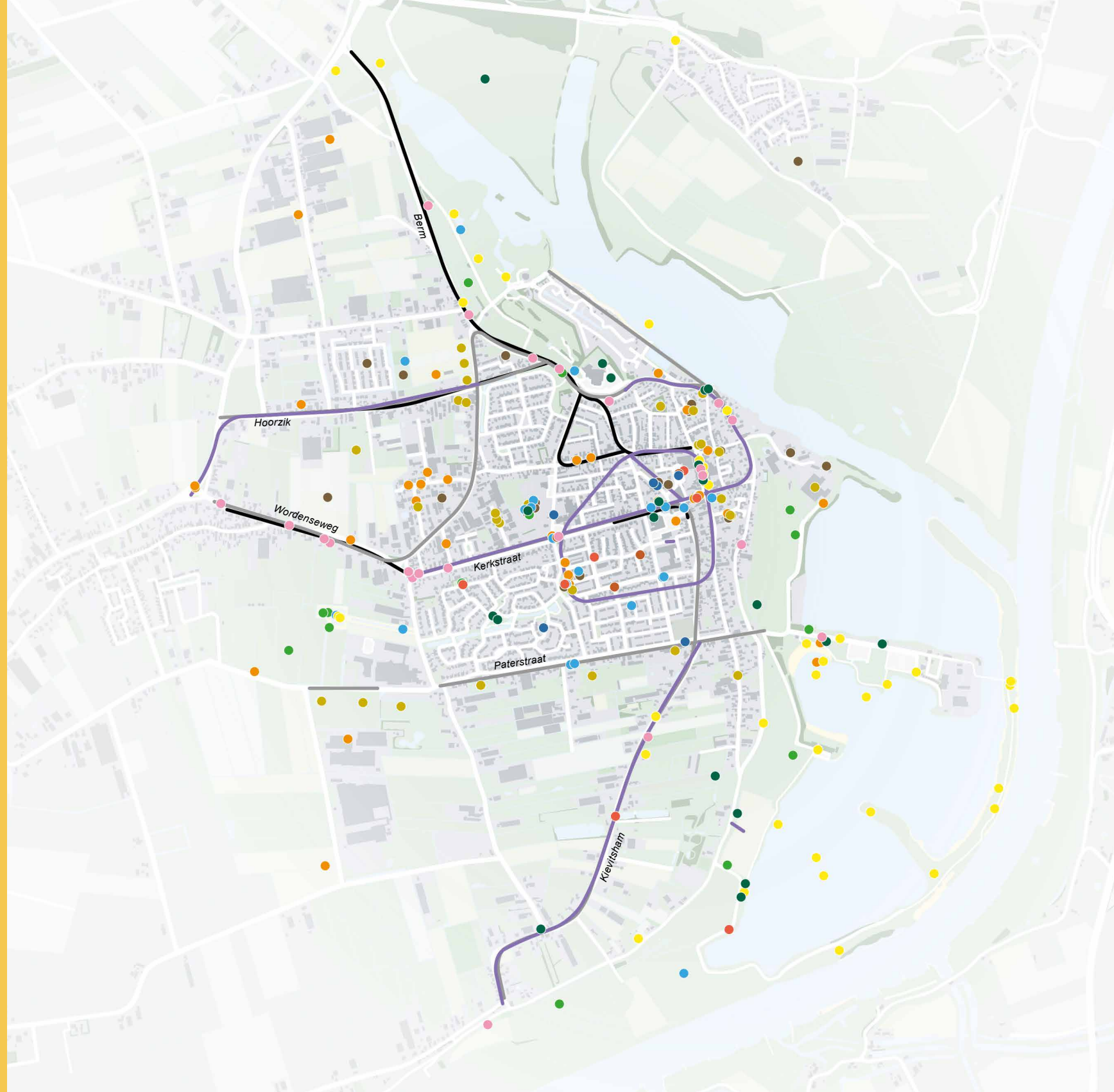
Verbeteren fietsroute

Verbeteren autoroute

Enqueteresultaten
Kerkdriel

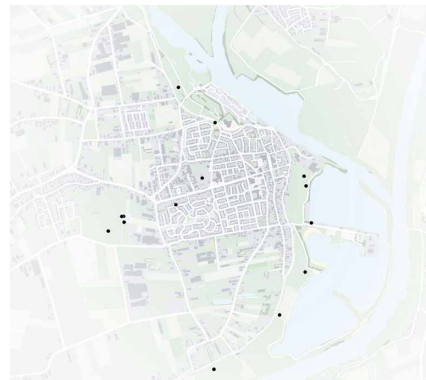
Legenda

- Mooiste plek
- Minst mooie plek
- Ruimte voor hoogbouw
- Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen
- Meer ruimte voor sport en bewegen
- Mogelijkheden groen en water
- Ruimte voor ontmoeting
- Onveilig gevoel
- Kansen voor visitekaartje
- Te warm
- Wateroverlast
- Verbeteren looproute
- Verbeteren fietsroute
- Verbeteren autoroute

Ruimte voor hoogbouw

Meer ruimte voor sport en bewegen

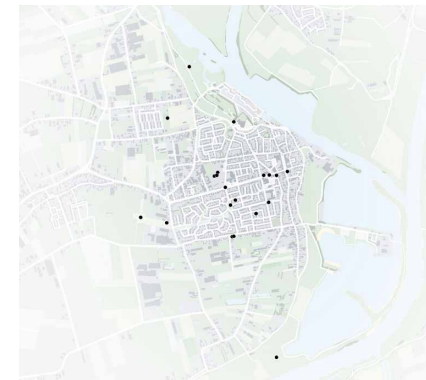
Minst mooie plek

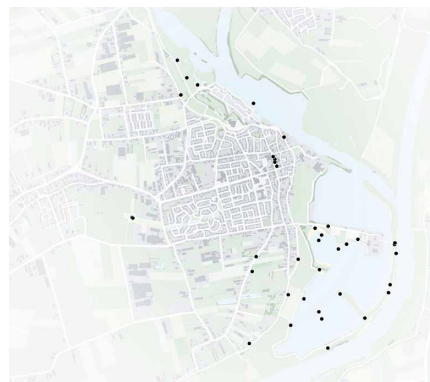
Mogelijkheden voor omvormen bestaande gebouwen tot woningen

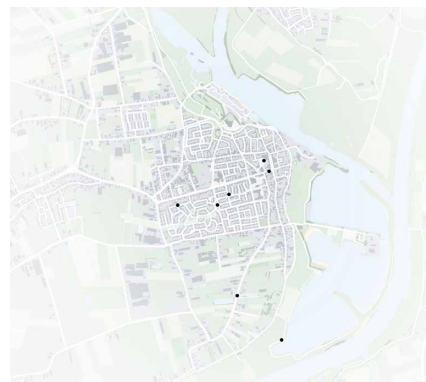
Mogelijkheden groen en water

Mooiste plek

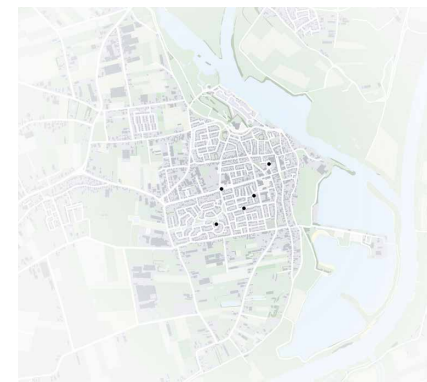
Onveilig gevoel

Ruimte voor ontmoeting

Te warm

Kansen voor visitekaartje

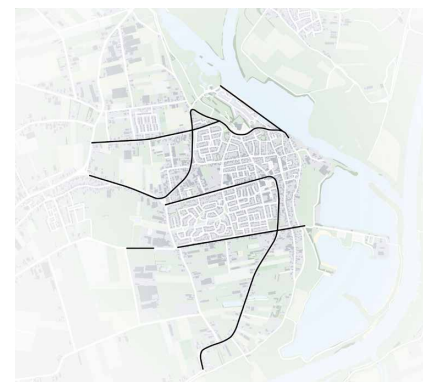
Wateroverlast

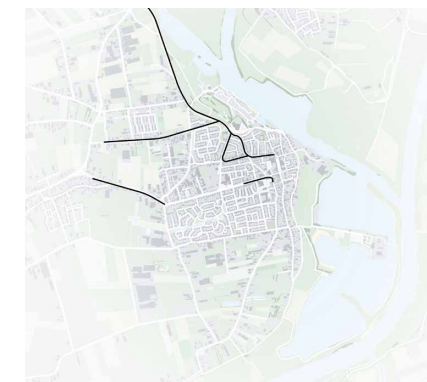
Verbeteren looproute

Verbeteren fietsroute

Verbeteren autoroute

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

